

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Izdatni oddelki: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

„Življenje in svet“

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5, Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja vsak ponedeljek zjutraj. — Naroča se posebej in velja po pošti prejemana Din 4.-, po raznašalcih dostavljena Din 5.- mesečno.
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

DN POD ANGLEŠKIM VODSTVOM

Uspeh Edenove pomirjevalne politike na zasedanju Društva narodov

Zeneva, 30. maja. d. Zasedanje Društva narodov, ki je bilo večeraj zaključeno, je zapustilo vtis, da je Anglija, ki je danes s Francijo pa tudi s Turčijo te neje zvezna kakor kdaj prej, prevzela glavno vodstvo v Društvu narodov. V diplomatskih krogih trdijo, da se je pričela v Evropi in na svetu sploh po velikem oboroževanju Anglije nova doba in da je prenehal čas, ko so mogle grožnje in otre besede določati razvoj dogodkov.

Vse je poteklo po programu, ki ga je prinesel s seboj angleški zunanji minister Eden. Predvsem ni bilo nobenega dvoma, da bo Egipt »oglasno sprejel« Društvo narodov. Uspeh tega je, da bo Anglija od sedaj razpolagala v Zenevi z enim glasom več.

V ostalem je Anglija prav tako kakor Francija skrepla, da se ne poostri mednarodni položaj, kar bi moglo otežiti njeno prizadevanja za spravo v Španiji. Tako je bil tudi sklep sveta Društva narodov glede dogodkov v Španiji soglasno sprejet v predlagani obliki. Delegat valencijske vlade ni pristvoval v petek zvečer seji sveta Društva narodov, ko so sklepali o tej resoluciji, pa tudi večeraj se na seji skupščine ni zveljavil za ostrejšo obliko. Posrečilo se mu je le, da je bil resoluciji do danes dostavek, ki ne predstavlja ničesar drugega kakor ponovitev sklepa sveta DN iz meseca decembra lanskega leta, v katerem se opozarja na članice Društva narodov na obveznosti pakta, na čuvanje teritorialne nedotakljivosti in politične neodvisnosti držav, ki so veljane v Društvu narodov. Obžalovanje bombardiranja neutrujenih mest predstavlja obsodbo teh vojnih metod proti mednarodnem pravu.

Več španski delegat Del Vayo ni mogel doseči in tako je mogel, ko je že pri-

stal na resoluciji sveta DN, samo še neoficijsko zadostiti naročilo svoje vlade in izreči pritožbo, ker odbor za nevmešavanje ni mogel preprečiti, da se je italijanska in nemška intervencija v svojem obsegu izpremenila v pravi napad. Poudaril je, da njegova vlada prav tako ne more pristopiti, da bi se zakonita španska vlada in uporniki postavljali na isto stopnjo. Del španske Bele knjige, ki odkriva sodelovanje nemških prostovoljcev v bojih proti Baskom, je ostal neobjavljen, kar je prav tako v skladu s stremeljenji Anglije, da se ohrani v sedanjem stanju mednarodnih razgovorov rezerviranost napram Nemčiji.

Končno je bil večeraj na podlagi dogovora med Turčijo in Francijo kot mandatno oblastjo s precejšnjo pomočjo Anglije rešen na miren način spor zaradi aleksandretskega sandžaka. Poročilo švedskega zunanjega ministra Sanderja o tem je bilo soglasno sprejeto brez debate. Tako francoski kakor turški zunanji ministri sta potrdila pred svetom Društva narodov, da hočeta verito izpolnjevati določbe sklenjenega dogovora, ki so bile že večeraj dopolnile podpisane v Zenevi. Ne more se govoriti o pretiravanju, če so tako na francoski kakor na turški in angleški strani v svetu DN proslavljali to kot velik uspeh Društva narodov.

Tudi angleško-francoska izjava o Locarnu in v svetu Društva narodov podana izjava belgijskega zunanjega ministra Spaaka, je v skladu z okvirom, ki so ga angleški državniiki določili za pogajanja o zapadnem paktu. Mnogo pozornosti zbujata trditve, da je belgijski zunanji minister Spaak zagotovil Angliji in Franciji, da ne bo započel nobenih lokalnih pogajanj z Nemčijo, dokler ne bodo končana angleško-nemška pogajanja o za-

padnem paktu. To je znaten uspeh rednega spomladanskega zasedanja sveta DN, s katerega se angleški zunanji minister ni mogel vrniti brez zadovoljstva v London.

Anglija in zapadni pakt

London, 30. maja. d. Angleška vlada nadaljuje prizadevanja, da bi postala razprava o zaključitvi zapadnega pakta konkretna. Kakor javlja »Sunday Times«, so v zunanjem ministertvu že izdelali noto, ki jo bodo poslali v tej zadevi Nemčiji. Nacrt te note bodo morali se redigirati, ker so se angleško-francoska pogajanja o tem vprašanju komaj pričela. Za končno določitev angleškega stališča hočejo počakati tudi na napovedano belgijsko noto kot odgovor na zadnjo nemško in italijansko spomenico. Kakor trdi nadalje »Sunday Times«, bo angleška nota skušala ustreči nemškimi željam glede zapadnega pakta, čeprav angleška vlada ni pripravljena opustiti svojega temeljnega načela, da more predstavljati zapadni pakt samo del splošne rešitve evropskega vprašanja, v kateri bi se upoštevala tudi vzhodna Evropa. Prav tako ni mogoče pričakovati, da bi angleška vlada opustila zahtevo, naj se tudi nova pogodba sklene v okviru Društva narodov. Če bi se Nemčija izrazila pripravljeno za izpolnitev teh angleških pogojev, bi bila po mnenju lista tudi Anglija pripravljena za koncesije v kolonialnih vprašanjih.

Ruždi Aras v Londonu

Bourget, 30. maja. AA. Iz Zeneve so slišali, da je Ruždi Aras v Parizu zunanji minister Eden, Ruždi Aras, in Delbos ter državni podtajnik Vienot. Zvečer ob 19. sta se Eden in Ruždi Aras z letalom odpeljala nazaj v London.

Nemčija odpovedala konkordat?

Pariz, 30. maja. o. Nocoj se je tudi razširila vest, da je nemška vlada odpovedala konkordat z Vatikanom, vendar pa ni bilo mogoče dobiti iz Berlina potrditve.

Antonescu v Parizu

Pariz, 30. maja. d. Rumunski zunanji minister Antonescu, ki je prišel večeraj iz Zeneve, da se sestane k važnim razgovorom s člani francoske vlade, bo ostal v Parizu do torka. Imel bo tudi razgovore s finančnim ministrom Auriolom in trgovskim ministrom Bastidom. Večeraj dopoldne je naprej posetil ministra za letalstvo Cota, ki je imel v zadnjih dneh z rumunskim ministrom za letalstvo Iriescum že važne razgovore.

Mussolini in razorožitev

Milan, 30. maja. AA. »Popolo d'Italia« je danes objavil daljši članek, v katerem je zavnil komentarje, ki jih je inozemski tisk objavil o Mussolinijevih izjavah nekemu ameriškem novinarju. List pravi, da Mussolini nikakor ni pozval prezidenta Roosevelta, naj skliče svetovno konferenco za razorožitev, nego je novinarju odgovoril samo na vprašanje, kakšno bi bilo njegovo stališče v primeru, če bi Roosevelt sklical tako konferenco. Mussolini je dejal, da bi bilo pričakovati, da bo taka konferenca tem času uspešna. Italija bi se je bržkoro udeležila. Mussolini je nadalje izjavil, da bi bila popolna razorožitev praktično in teretično nemogoča. List ugotavlja na koncu, da je Italija sprito splošnih razmer n svetu prisiljena oboroževati se sistematski in temeljito.

Lord Plymouth v Helsinkih

Helsinki, 30. maja. AA. V Helsinke je prišel z letalom lord, ki so ga sprejeli znanji m. n. Holsti, angleški in finski poslanca v Londonu ter zastopnik tiska, Lord Plymouth. Rad utrditve prijateljskih odnosov med Finsko in Anglijo.

Morilec iz Čabrač aretiran v Zagrebu

Jovan Stamenković izpoveduje, da ga je k umoru nagovorila Sinkovecova žena.

Zagreb, 30. maja. o. V Zagrebu so aretirali Jovana Stamenkovića, ki je služil pri obmejni straži pa je bil odpuščen. Stamenković je izvršil pred dnevi stražen zločin v Čabračah v Poljanski dolini. Ubil je posestnika Janeza Sinkovca in sicer, kakor izpoveduje v dogovoru z njegovo ženo Katarino. Nato je pobegnil v Zagreb, kjer je bil sedaj aretiran. Sinkovca je v milino zaklal z nožem. Na sled so prišli morilcu na ta način, da so orožniki prešli mimo, ki ga je pisal Katarini iz Zagreba in v katerem je protil za denar. Orožniki v škofji Luki so o prejemu tega pisma takoj obvestili zagrebsko policijo. Ko je prispela njihova brzojavka v Zagreb, so organi odšli na Paromlinsko cesto št. 30, kjer so res našli Stamenkovića. Takoj ob njihovem prihodu jim je Stamenković izjavil: »Vem, zakaj ste prišli. Odpeljite me!« Na policiji je pri zaslišanju priznal, da je umoril Janeza Sinkovca na nagovor njegove žene, ki mu je objavila denar. Morilec Stamenković so davi močno zastražena odpeljali v škofjo Loko, kjer vodijo o umoru nadaljnjo preiskavo.

Letalski napad na nemško križarko

Ker je križarka »Admiral Scheer« obstreljevala dve republikanski letali, sta odgovorili z bombami in jo zadeli

Valencia, 30. maja. AA. Po informacijah tukajšnje radijske postaje je tuja vojna ladja, brzokone nemška križarka »Admiral Scheer« obstreljevala dve španski vladni letali, ki sta krožili nad otokom Ibiza. Letali sta zaradi tega spustila na ladjo 12 bomb. Štiri bombe so ladjo zadele. Letalca sta opazila, da je na vojni ladji nastalo več eksplozij. Vojno ministertvo je davi objavilo naslednji komunikat:

Snoči krog 17. sta bili dve vladni letali na izvidniškem poletu nad Baleari. V trenutku, ko sta preleteli otok Ibiza, je neka tuja vojna ladja, ki je bila zasedrana kakih 200 m daleč od obale, pričela letali obstreljevati, čeprav nista izvršili nikakega sovražnega dejanja niti napram obali, kaj šele napram vojni ladji. Letali sta se pričeli braniti in sta odvrgli več bomb na ladjo. Izmed 12 bomb, ki sta jih spustili, so štiri ladjo zadele. Sodeč po sprejetih radiogramih je bila ta ladja nemška križarka »Admiral Scheer«.

Po sklepu nevtralnostnega odbora imajo tuje vojne ladje nalogo vršiti kontrolo v španskih vodah, toda šele 10 milj daleč od obale, vojna ladja »Admiral Scheer« pa se je nahajala v samem zalivu Ibize. Nahajala se je v vo-

dah, ki po sklepih nevtralnostnega odbora niso postavljene pod kontrolo nemške, nego francoske vojne mornarice.

London, 30. maja. AA. Reuterjev urad je objavil uradno poročilo valencijske vlade o incidentu na otoku Ibizi. Agencija pravi, da nemški merodajni krogi še niso prejeli podrobnega poročila o spopadu nemške križarke »Admiral Scheer« in dveh španskih republikanskih letal. Agencija beleži tudi glasove, da so španska republikanska letala v zadnjih dneh poizkušala že več napadov na nemške vojne ladje.

20 mrtvih, 73 ranjenih

Berlin, 30. maja. d. Nocoj je nemška vlada objavila komunikat, po kateri je bilo vsled napada španskih vladnih letal na oklopnico »Admiral Scheer« ubitih 20 nemških mornarjev, 73 pa ranjenih. Nemška vlada se je zaradi tega napada odločila za izredne ukrepe in je že danes obveljala o njih londonski odbor za nevmešavanje.

Oklopnica »Admiral Scheer« je bila zadeta dvakrat od letalskih bomb in je odplula v Gibraltar.

Deklaracijska proslava JRZ v kinu Unionu

Ljubljana, 30. maja. Dopoldne je ljubljanska JRZ v uniskni kinodvorani priredila slavnostno akademijo v proslavo dvajsete obletnice majske deklaracije. Dvorana je bila pestro okrašena s slovenskimi zastavami in zelenjem. Okrog 11. se je v polno zasedeni dvorani pojavil v spremstvu bana notranji minister dr. Anton Korošec, pozdravljen z vzkliki in cvetjem od predsednikov JRZ in raznih organizacij.

Ko je železničarska godba odigrala državno himno, je župan dr. Adlešič predložil vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralju, Nj. Vis. knezu namestniku in nadškofo Jęgliću. Nato se je vršil kratek umetniški program, kakor je nastopila gđna Cilka Krekova, ki je proslavljala delovanje slovenske žene na polju deklaracijske gibanja. Za njo je stopil na oder minister dr. Korošec, ki so ga navzoče narodne noše pozdravile s cvetjem in klicem: »Živio rešitelj slovenske zastave!«

Govor ministra dr. Korošca

V svojem govoru je minister dr. Korošec uvodoma na kratko očrtal politično situacijo pomladi leta 1917. Nato je izrazil svojo globoko zahvalo onim borecem, ki so največ pripomogli, da je ideja majske deklaracije prešla v kri in meso slovenskega naroda. Predvsem je to nadškof dr. Jęglić, ki je avgusta 1927 prvi podpisal ljubljansko deklaracijo. Da se je deklaracijska misel mogla razširiti tudi na jugu, gre predvsem zaslugi zagrebskemu nadškofu Bauerju, škofu Mahničju in pa frančiškanki Minister Korošec je nato evociral spomin na dr. Kreka, ki je že 1. 1916 navzle nemškimi zmagam gledal jasno v bodočnost. Govornik se je spomnil ozkega zavezništva čehskih poslancev v dunajskem parlamentu. Nato je ocenil značaj majske deklaracije, s katero je dobil pokret za osvoboditev svoje zunanjo formo. Deklaracija je eden od najvažnejših dokumentov v zgodovini Slovencev. Ona je sprožila tudi polno izjavo ostalih slovanskih narodov v Avstriji. Centralne države so se zrušile pod pritiskom antantne sile, v kateri je brezprimerno junaštvo Srbov igralo veliko vlogo.

Kongres JNU

Subotica, 30. maja. p. Dopoldne je bila na Palicu poleg Subotice izredna skupščina Jugoslovenskega novinarskega združenja, ki jo je otvoril dotedanji predsednik dr. Stanko Virant, na čigar predlog sta bili poslani pozdravni brzojavki Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu. Pozdravni brzojavki sta bili odobreni z burnimi ovacijami. Zatem je Grgur Kostić poročal o dosežanem delu centralne uprave, ki je bilo usredotočeno na akciji za pokojninsko zavarovanje novinarjev, dočim je Lazar Atanacković poročal o predlogu novega tiskovnega zakona. Po odobrenih poročilih je skupščina izrekla dosednji upravi razrešnico.

Pri volitvah nove uprave je bil izvoljen za predsednika urednik »Politike« Andra Milosavljević, za podpredsednika glavni urednik »Jutra« Stanko Virant in dr. Branko Sokolić, za tajnika Milivoje Popović, dočim je bil v centralno upravo imenovan namestu Andre Milosavljevića urednik »Pravde« Radenko Tomić. Ob 13. je subotička občina priredila delegatam banket na Palicu.

Kongres rezervnih oficirjev

Beograd, 30. maja. p. Ob prisotnosti odposlanca Nj. Vel. kralja zrakoplovnega podpolkovnika Sondermajerja ter zastopnikov raznih ministrstev ter patriotskih organizacij je bil danes letni kongres rezervnih oficirjev.

zervnih oficirjev in bojnikov, ki je izpremenil v enodušno manifestacijo za mladega kralja Petra II. in našo vojsko. Vsi sklepi kongresa so bili tokrat sprejeti soglasno. Kongres je vodil predsednik osrednjega odbora Nikodije Bogdanović, ki je po otvoritvi pozdravil prisotne delegate ter v lepem govoru poudarjal pomembnost rezervnih oficirjev in bojnikov v obrambi kralja in domovine. Počel je tudi spomin pokojnega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja, ki so ga počastili vsi prisotni z enominutnim molkom. Pozdravne brzojavke so bile poslane Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, predsedniku vlade in vojnemu ministru. Poročila uprave so bila soglasno sprejeta, nakar so bile odobrene manjše spremembe pravil.

Po oficijelnem delu kongresa je bil izvoljen kandidacijski odbor za volitve, v katerega je bil imenovan dr. Perić iz Ljubljane. Ob 13. je bila izvoljena nova uprava, v kateri je predsednik dr. Nikodije Bogdanović, podpredsednik pa Ladislav Jęvec iz Ljubljane. Prav tako je bil izvoljen soglasno nadzorni odbor, v katerem je poleg drugih Anton Krivina.

Mednarodni železničarski kongres v Parizu

Beograd, 30. maja. p. Prihodnji torka bo v Parizu odprt mednarodni železničarski kongres, na katerem se bodo zbrali zastopniki 42 držav. Jugoslovenskega delegata bo vodil pomočnik generalnega direktorja državnih železnic Milan Jočić. Poleg drugih bo v delegaciji tudi načelnik direkcije državnih železnic v Ljubljani, Alojz Fink.

Burna seja londonskega odbora za nevmešavanje

Italijanska pritožba zaradi napada na italijanske vojne ladje v Palmi

London, 30. maja. br. Londonski odbor za nevmešavanje je imel večeraj zelo burno sejo, na kateri so razpravljali o protestu italijanske vlade proti bombardiranju tujih vojnih ladij po španskih vladnih letalih. Italijanski delegat je ulemeljeval pritožbo in navajal, da so vladna letala bombardirala neko italijansko vojno ladjo na Mallorci. Več bomb je zadelo oficirsko kabino. Šest oficirjev je bilo ubitih, poveljnik in več drugih pa ranjenih. Tudi v bližini angleških in nemških ladij so padale bombe. Grandi je zahteval, naj odredi londonski odbor energične ukrepe proti bombardiranju vojnih ladij, ki izvajajo mednarodno pomorsko kontrolo po nalogu odbora samega. Njegovi zahtevi se je pridružil tudi nemški delegat, ki je zagrozil, da bodo nemške vojne ladje skupno z italijanskimi v nasprotnem primeru same napravile red. Naj bo to zadnji opomin valencijski vladi. Ruski delegat Majski je zahteval pojasnila, kako pridejo nemške vojne ladje na Mallorco, ko im je odrejen docela drug predel španske obale. Na koncu je odbor sprejel resolucijo, v kateri obžaluje smrt italijanskih oficirjev ter izraža obžalovanje, da so bile dejčne napadov celo vojne ladje, ki so v službi mednarodne kontrole. Odbor bo pozval oba španska tabora, naj se v bodoče strogo izogiba takim napadom, ki bi mogli dovesti do nezaželenih konfliktov v trenutku, ko streme vsa prizadevanja za to, da se napravi tragičnim dogodkom v Španiji konec. Končno je odbor sprejel na znanje zagotovilo, da se bo v Palmi na Mallorci uredil nevtralen pas, dostopen vsem tujim vojnim ladjam, ki sodelujejo pri mednarodni pomorski kontroli.

Odbor za nevmešavanje bo imel sejo zopet jutri popoldne, ko bo razpravljal o ukrepih za zaščito trgovskih ladij. Po sedanjem dogovoru ladje lahko plovejo v španska pristanišča, če se podvržejo običajnim formalnostim, kadar pa so v pristanšču, nosijo same odgovornost na svojo nevarnost. Uporabišne oblasti so označile varnostna področja v več lukah. Po poročilih ki jih je dobila britanska vlada, je tudi valencijska vlada pripravljena določiti takšna področja. Dokler se to ne zgodi, bosta obe vajujoči se stranki na španskem, ka-

kor trdijo, storili vse, kar je mogoče, da pri bombardiranju ne bodo trpele škodo tuje ladje.

Grožnja poveljnika nemške eskadre

Valencia, 30. maja. AA. Davi je poveljnik nemške eskadre na Sredozemskem morju po-ljal vojnemu ministertvu v Valenciji naslednji radiogram: V poslednjih dneh so letala po vaši odredbi večkrat preletela nad nemške vojne ladje, ki vršijo svojo nalogo v kontrolnem pasu, da bi jih napadla. Tako približevanje letal k vojnim ladjam drugih držav je v nasprotju z mednarodnimi obljabi. Zato vas prosimo, da prepovete polet nad nemškimi vojnimi ladjami. Za primer, če bi se to ponovilo, smo odredili primerne protiukrepe. Kontreadmiral Fessel, poveljnik nemških pomorskih sil v španskih vodah.

Vojno ministertvo je odgovorilo poveljniku nemških vojnih ladij: Ni točno, da je bil izvršen napad na tuje vojne ladje, ki izvajajo nadzorstvo v španskih vodah. Ako se kontrola vrši na mestih, ki so z določeno dolžino oddaljena od obale, kakor je odredil nevtralnostni odbor, se tuje vojne ladje ne izpostavljajo nikakemu riziku in nobeni nevarnosti od strani našega letalstva in naše vojne mornarice, ni pa mogoče dati nikake garancije, če se tuje vojne ladje zadržujejo brez vsakega poviča v lukah, ki predstavljajo središča delovanja upornikov, proti kateremu se zakonita španska vlada mora boriti.

Povečana napetost

Berlin, 30. maja. AA. Položaj, ki je nastal po znanih incidentih po bojih na Mallorci je zelo težak. Vse, kar je bilo sporočeno po teh incidentih marksistom v Valenciji, bodo morali v Španiji razumeti z vso resnostjo, ker bi bil Nemčija in Italija prisiljeni drugače poseči po drugih sredstvih. Listi ostro napadajo vlado v Valenciji kakor tudi moskovske boljševike, o katerih pravijo, da so sokrivci omenjenih incidentov.

S španskih bojišč

Na baskovskem bojišču se razvijajo topniški in letalski spopadi

Madrid, 30. maja. AA. Tukajšnja radijska postaja je snoči ob 22. objavila kratek uradni komunikat o položaju na baskovski fronti. V njem pravi, da je bilo večeraj v vseh odsekih le topniško obstreljevanje iz obeh strani. Na centralni fronti ni bilo nikakih posebnih dogodkov.

Po informacijah poročevalca agencije Havas so uporniki večeraj izvršili hud napad na hribu Ixerango. Napadajoče oddelke so močno podpirala letala, napad pa je bil delno uspeh. Nacionalisti so nekoliko zboljšali svoje postojanke in še to za ceno velikih številca žrtve.

Večeraj popoldne se je 8 tujih trimotornih napadnih letal pojavilo nad Santandrom in ga pričelo bombardirati. Letala so spustila na mesto 150 po večini zažigalnih in težkih bomb. Nekatero bombe so zadele tudi vas San Romén, v kateri se je poru-

šilo več hiš. Štirje ljudje so bili hučo poškodovani.

Davi med 8.30 in 9. uro je 28 trimotornih letal istega tipa napadlo Sero Lemonas in Larabesto.

Neki vladni oficir, ki je bil pred kratkim ujet od nacionalistov, je večeraj zopet pribežal nazaj. Izjavil je, da je nacionalistična vojska na vsej baskiški fronti sestavljena izključno iz tujih prostovoljcev.

Iz Francovega tabora

Salamanca, 30. maja. AA. Tukajšnja radijska postaja je objavila naslednji komunikat: Na sektorju pri Amorebiete so se operacije nacionalistične vojske nadaljevale. Nacionalisti so zavzeli vse vrhove, ki dominirajo nad Bilbaom. Na drugih frontah ni bilo nikoli nikakih važnejših izprememb.

Kronika od sobote do ponedeljka

Ljubljana, 30. maja. Maj se posavlja z izredno toplimi dnevi. Zlasti današnja nedelja je razlivala obilje zlate solnce. Meščani so hoteli na deželo in v kopališča; zlasti Ilirija je bila ves dan dobro zasedena. Z dežele pa so prihajali oni, ki jim je prireditev v Uniju dala povod, da so obiskali belo Ljubljano. Po ulicah je bilo živahno od ranega jutra. Telovske procesije sta imeli šentjakobska in franciskanska fara. Zlasti procesija franciskana je bila velika in pompozna. Igrala je godba dravske divizije pod vodstvom kapelnika Živanoviča, častna četa je oddajala salve. Za nebom so se razvrstili nekateri mestni svetniki z zastopniki dravske divizije in drugimi predstavniki. Po procesijah in po končanem zboru v Uniju pa so šle po ljubljanskih ulicah skupine manifestantov, ki so vzklicali na čast majski deklaraciji, slovenski zastavi,

Sloveniji itd. Policija je skrbela, da se je vse razvijalo v redu. Kar se kriminala tiče, policija ni imela mnogo opravka; tudi reševalna postaja ni imela mnogo dela. Pripetila sta se samo dva manjša incidenta. Po kresovanju v noči od sobote na nedeljo se je vračala z Gradu skupina kresovalcev, med njimi mestni delavec Fajon. V študentovski ulici je skupina srečala tri mlade ljudi. Zaradi raznih vzlikov je prišlo do prekanja. Trojica mladih ljudi je napadla Fajona, dočim so se drugi razbežali. Fajonu je morala nuditi pomoč reševalna postaja, ki ga je oddala v bolnišnico, katero pa je v nedeljo popoldne že lahko zapustil z obvezano glavjo. Pri današnjih pohodih po Ljubljani pa so manifestanti napadli nekega pasanta in mu prebrli spodnjo ustnico. Bilo je še nekaj manjših incidentov, ki pa niso imeli posebno hudih posledic.

predvsem za začetnike in posebno še za one suplente, ki so samo dodeljeni za delo v Ljubljano. Plača, ki ni več skromna, temveč ponašala za inteligenta, zadostuje kvečjemu za njegov življenjski obstoj, ne pa še za družino. Prava katastrofa grozi tistim, ki jih preganja bolezen. Prosvetni krogi sami priznavajo težavni položaj, obljubljajo povišanje plač, a prepotrebni ukrepi ni. Ponovno so profesorji že opozarjali poklicane činitele in tudi danes ob 12. uri naslavlja jo nanje enak apel, ker se temelji domov in šole že rušijo.

Razen tajnika prof. Urankarja in blagajnika dr. Novaka je v imenu odseka za šolske knjige poročal prof. Šolar. Odsek se je ustanovil po pobudi kongresa v Varaždinu in je imel namen, kritično pregledati učne načrte in knjige, izdelati metodična navodila ter osnovne zahteve za učne knjige. Poročilo odseka za manjšinska vprašanja, ki ga vodi prof. Gorup, navaja, da je odsek organiziral ekskurzijo ob naši severni meji od Dravograda mimo St. Ilje do Radgone. Ta ekskurzija je omogočila članom, da so spoznali in proučili narodnostne raz-

mere ob naši severni meji. Odeak indaja tudi propagandne knjige in ima v zalogi zlasti še knjigo »Naši onstran meje«.

V splošnem pa je razprava na skupščini posvetila največ pozornosti osrednjemu življenjskemu vprašanju vsega profsorskega stanu, gmočnemu vprašanju, ki sprito sveje obupnosti kritično po neodložitvi remedur. O položaju profesorjev so poročali profesorji Stopar, dr. Kolarič, Strukelj, Kureti, Pavlin in Juš Kozak, ki so od vseh strani žarko osvetlili problem. Med razpravo je prihitel na zborovanje tudi predsednik glavne uprave prof. Radoje Knežević iz Beograda, ki so ga zborovalci živahno pozdravili in ki je tudi sam podal obširno poročilo. Na koncu je prof. Mirko Adlešić predložil resolucijo, ki v kratkem povzema vse najbolj nujne zahteve profsorskega stanu: ureditev avtomatskega napredovanja, znižanje službene dobe na 30 let, priznanje nagrad za ekskurzije in honorarjev za privatne in praktične izpite, uvedba novele o prejemkih, kakor jo imajo sodniki, priznanje stanarine, kakor jo uživajo učitelji, namestitve zadostnega števila učnih moči. Pri volitvah je bil soglasno in z živahnim odobravanjem izbran pretežno stari odbor s predsednikom prof. Grafenauerjem in podpredsednikom dr. Pečovnikom na čelu.

Preprečite

revmatizem

s temeljitim zdravljenjem v začetnem stadiju! Piščan-biro, Beograd II, Maršala Pilsudskog 22, ali pa Pištanyinformator, Zagreb, Strossmayerov trg 1/II kat Vam pošlje na željo brezplačno brošuro, ki Vam bo dala pojasnila o sodobnih metodah zdravljenja. 670 vroči vročni žveplena blata kopališča Pištany niso še nikdar razočarali.

Kopališče Pištany prinaša ozdravljenje!

V zračnem prometu 70% popust na povratku

Praznovanje visokega jubileja Društva ostrostrelcev

V proslavo svojega visokega jubileja je ljubljansko Društvo ostrostrelcev, ki praznuje letos že 375letnico obstoja, priredilo danes na svojem strelišču tekmovalno streljanje. Od osmih jutraj do večera — le z opoldanskim premorom dveh ur — so odmevali pod zelenim Rožnikom daleč po Rožni dolini strel iz pušk samih preizkušnih strelcev.

Prav posebne oficijelne svečanosti ni bilo, vendar pa je bilo Društvo ostrostrelcev deležno za svoj jubilej vse zaslužene pozornosti. Strelisce, ki je bilo primerno okrašeno in se je nad vzhodom svetilkala med zelenjem letnice »375«, je med prvimi gratulanti obiskal g. brigadni general Dočič s soprogo. V imenu divizionarja in kot predsednik ljubljanskega strelskega okrožja je izrekel strelskemu glavarju g. Jeanu Schreyu in strelcem tople čestitke ter požel družstvu mnogo razmaha v korist lepemu strelskemu sportu. — V imenu Zveze slovenskih lovskih društev je čestital predsednik dr. Viljem Krejčič, v imenu mestne občine podžupan dr. Ravnhart, za SLD v Ljubljani pa predsednik g. inspektor dr. Stanko Bevk. Mariborski strelci, zadržani zaradi lastne prireditve, so poslali brzojavne čestitke.

Tekmovalci (15) so dopoldne streljali na leteteča goloba in zajca, uspeh je bil časten. Popoldne so streljali na štiri tarče in so bili uspehi takisto prav zadovoljivi. Saj pa je tudi bila bitka za krasna darila, ki so bila vsa razstavljena v posebni vitrini. Velik srebrni pokal je daroval strelski glavar Schrey, okovan čekan Zveza SLD, srebrno kaseto SLD, posamezniki pa še fine srebrne garniture. Za vsako tarčo sta bili po dve predmetni darila in še po štiri darila v denarju. Po tekmovalnem streljanju so člani, ki jih je zdaj skupno 56, streljali še na spominsko tarčo, ki jo da društvo pomeže umetniško poslikati. Dvorano na strelišču krasijo poleg nešteti portretov bivših strelskih glavarjev že tudi nekatere izvrstno poslikane spominske tarče, večji del s portretom popularnega, »najmlajšega« glavarja g. Jeana Schreya, ki navkljub svojim 82 letom ostane neomajno zvest ljubljani. In je najbolj vesel tega, da se društvo pomeže pomlaja z novimi, svežimi močmi.

Rezultati tekmovalnega streljanja so bili objavljeni zvečer na slavnostnem banketu, prirejenem na strelišču. Razdeljena so bila darila in izrečene tople čestitke. Vso jubilejno prireditev je vodil izkušeni strelski mojster g. Heinrichar.

Ocrti piščanci —

najboljša vina

Nedelja v Mariboru

Maribor, 30. maja.

Zanimiva povorka

je krenila sinoči s Koroske ceste po Gospodski in Aleksandrovi cesti k spominski žari v mestnem parku. Povorka je bila organizirana v proslavitev 20letnice majnske deklaracije. Tvorilo jo je kvečjemu 50 študentskih gasilcev, otrok in žena. Navzlic malostevilstvu povorke pa se zdi, da ni bilo v njej prave kompaktnosti. To je sklopiti iz raznih vzlikov. Na vzlikle »Živela slovenska zastava« — na čelu povorke so nosili slovensko zastavo — so se iz spredovda slišali protivzlikli »Živela jugoslovanska zastava«. Na klince »Nasaj Orlac« se so čuli iz povorke in tudi ob straneh. Kjer je bila masa ljudi, vzlikli »Živel jugoslovanski Sokol«, kateri vzlik je zbudil navdušeno odobravanje množice, ki je ob straneh obdajala pičlo povorko.

Tako je povorka v tem svojevrstnem razpoloženju prišla do spominske žare v mestnem parku, kjer je govoril o majnski deklaraciji prof. dr. Sušnik. Tudi tamkaj se je nudila opazovalcem zanimiva slika. Z ene strani so se slišali vzlikli »Živela slovenska zastava« in »Živela svobodna Slovenija«, z druge strani pa »Živela Jugoslavija«, »Živela jugoslovanska zastava« ter »Živel jugoslovanski Sokol«. Policija ni intervenirala.

Danes je bilo ob pol 12. v Uniju zborovanje v proslavo majnske deklaracije, na katerem je najprej gledališča igrala E. Kraljeva recitatorica Gregorčičeva »Naš narodni dom«, kakor je dr. Leskovar govoril o predgovorini majnske deklaracije. V dvorani je bilo okoli 1200 do 1500 ljudi. Iz omdaja so se iz posebne skupine slišali vzlikli »Živela Jugoslavija«.

Živahno gibanje naših strelcev

Sinoči je bil na Pobrežju občni zbor tamkajšnje marljive Strelske družine. Predsednik g. Caf je pozdravil številne navzoče, posebej oba zastopnika mariborskega strelskega okrožnega odbora gg. upravnik S. Rejo in učitelj F. Luknarja. Poročila so pričala o vnetem, zavednem delu poborških strelcev. Pri volitvah je bil izvoljen odbor z g. Cafom na čelu. Danes dopoldne pa je bila slovenska otvoritev letošnje strelske sezone na radvanjskem strelišču, združena s strelskimi tekmami. Navzoč je bil med drugimi mest. poveljni general M. Milenković, predsednik mariborskega strelskega okrožja.

Nesrečna smrt

Na Aleksandrovi cesti 6 so našli mrtvo 36letno Elizabeto Kurnikovo, ženo bančnega uradnika. Takoj so bili o tem obveščeni mariborski reševalci, ki so si na vso moč prizadevali, da bi jo obudili k življenju z umetnim dihanjem. Toda vna prizadevanja so bila zaman in je E. Kurnikova umrla na posledicah zastrupljenja s plinom, ki je nastopilo zaradi nesrečnega razsvetljavanja s plinom v kopališču.

Zveza zasebnih nameščencev manifestira za pravice nameščenskega stanu

Zveza društev privatnih nameščencev je imela dopoldne v dvorani OUZD svojo letošnjo skupščino, h kateri se je zbralo lepo število delegatov iz vseh krajev banovine. Na dnevnem redu je bila tudi razprava o nekaterih perečih socialnih in stanovskih vprašanjih, tako da se je zborovanje razvilo v odlično manifestacijo za pravice vsega nameščenskega stanu.

Zborovanje je vodil predsednik Joško Zemljčič. Iz poslovnega poročila, ki je bilo delegatom pismeno predloženo, povzema, da zveza združuje 17 samostojnih in 3 okrajna društva, 6 krajevni skupin, 2 krajevna odbora in 1 krajevni pododbor. Njene organizacije delujejo na Jesenicah, v Kranju, Ljubljani, Vevčah, Kamniku, Zagorju, Trbovljah, Hrastniku, Kočevju, Krmelju, Rajhenburgu, Laškem, Celju, Mariboru, Rušah, Gornji Radgoni, Slovenski Bistrici in

vzelo. V vsej državi so si nameščenci edini v tem, naj se zavarovanje takoj razširi na vse panoge na osnovi decentralizacije. Odločnemu nastopu zveze in simpatijam, ki jih je akcija deležna v naši gospodarski javnosti, gre zasluga, da se je tudi v finančni zakon za leto 1937/38 vnesel stari amandman v smislu njenih zahtev. Minister socialne politike lahko uredbo o razširjenju zavarovanja takoj izda. Nedavno se je pri njem zglasila delegacija PZ in dobila zagotovilo, da bo uredba izšla še v mesecu maju.

V pogledu bolniškega zavarovanja je zveza odločno nastopila proti zavlačevanju načrta, da se poveča »šlajmerjev dom«. V Delavski zbornici so se pričela po zadnjih volitvah l. 1933. tretirati nameščenska vprašanja z isto pozornostjo kakor delavska, kar je brez dvoma zasluga zveze, ki je izvajala ustanovitve posebnega nameščenskega odseka. Nameščenci pa stoji na stališču, da se morajo brez odlašanja razpisati nove volitve v zbornice. Za bližnjo bodočnost si je zveza začrtala naslednje naloge: razširitve pokojninskega zavarovanja, revizija zakona o pokojninskem zavarova-

Kazinski urt

nju, reorganizacija bolniškega zavarovanja, teritorialna razmejitev zasebnodruštvenih bolniških blagin, povečanje sanatorija TBPD v Ljubljani in graditev sanatorija v Mariboru, zavarovanje za primer brezposelnosti, jasnost obrtnega zakona, okvirne ministrske uredbe o odpiranju in zapiranju lokalov, uvodni zakon k trgovinskemu zakonu, rudarski zakon, sklepanje kolektivnih pogodb za nameščence, združitev socialnega zavarovanja, samostojna nameščenska zbornica, izboljšanje prejemkov nameščencev ter gradnja stanovanjskih hiš PZ v Kranju in Mariboru.

V debati o poslovnem poročilu so kot gostje podali izbrana poročila direktor PZ dr. Vrančič, predsednik TPD Klinar in podpredsednik PZ Tavčar. Direktor dr. Vrančič je sporočil, da bo že prihodnje dni podpisana uredba o razširitvi pokojninskega zavarovanja na vso državo. Predsednik Klinar, ki je govoril o bolniškem zavarovanju nameščencev, je izjavil, da so načrti za povečanje »šlajmerjevega doma« že izdelani. Podpredsednik PZ Tavčar je govoril o pokojninskem zavarovanju s posebnim ozirom na nameščence, nato pa sta poročala še predsednik Zemljčič o poslovanju bolniške blaginje in pomočnik direktorja PZ dr. Kosti o socialnem položaju zasebnih nameščencev in o nalogah socialne zaštite. Na koncu je bil izvoljen dosednji odbor pod predsedstvom Jožka Zemljčiča.

Klic slovenskih profesorjev po izboljšanju njihovega stanja

V dvorani Trgovskega doma so se dopoldne zbrali srednješolski učitelji k občnemu zboru ljubljanske sekcije Jugoslovenskega profsorskega društva. V smislu društvenih dolžnosti je skupščina izbrala svoje poslovno predsedstvo s prof. dr. Pečovnikom iz Maribora na čelu, ki je pred prehodom na dnevni red predložil vdanosti brozjavki Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. Vis. knezu-naměstniku Pavlu ter pozdravil brozjavki prosvetnemu in trgovskemu ministru. Brozjavke so zborovalci sprejeli z živahnim odobravanjem. Zatem se je predsedujoči v toplih besedah spominjal 70letnice zaslužnega vzgojitelja in literarnega delavca msgr. dr. Josipa Debeve, hkrati pa je počastil spomin med letom umrlih članov direktorja Josipa Mazija, dr. Ivana Arneja, dr. Ljudevita Pivka in pravkar tako tragično preminule prof. Vere Novak-Dostolove.

Iz poročila, ki ga je skupščini predložil predsednik, sekcije prof. Grafenauer, povzema, da število brezposelnih filozofskih absolventov čedalje bolj narašča, čeprav se že močno občuti pomanjkanje učnih moči na srednjih šolah. Bolje je rešeno vprašanje razdelitve učencev po posameznih zavodih. Zakonske določbe pravijo, naj ima vsak zavod maksimalno le 20 oddelkov in samo 800 do 900 dijakov. To število je bilo do nedavna v večini ljubljanskih srednjih šol prekoračeno, vendar se je položaj znatno izboljšal z zidavo nove gimnazije za Bežigrad, z otvoritvijo dveh razredov nove ženske gimnazije na učiteljskih in 4 razredi uršulnske gimnazije. Upanje je, da bodo tudi mestnemu liceju drugo leto vrnjeni višji razredi. Nerešeno pa ostane še vprašanje gimnazije v Kočevju in ženske gimnazije v Mariboru. Potrebno je tudi zidanje novih šolskih poslopij.

Delo sekcije je potekalo v tesnem sodelovanju s sorodnimi stanovskimi, prosvetnimi in humanitarnimi organizacijami. Sekcija je s svojimi odseki agilno delovala, zlasti se je izkazal odsek za šolske knjige in odsek za zblizanje s slovenski narodi. Vprašanje profsorskega zavarovanja se je rešilo na ta način, da so se profesorji priključili zavarovalnemu društvu banovinskih uradnikov. V to društvo je pristopilo že 46 članov. Sekcija je nadaljevala zbiralo akcijo za gradbo profsorskega doma, ki se bo gradil bodisi v Ljubljani, bodisi

ob morju ali v kakem gorskem kraju. V domu bodo našli člani priključitve, služili pa bo tudi za okrevanje, zlasti se, ker slab gmočni položaj profesorju ne dopušta letovanja kjerkoli. Čeprav je društvo s ciklom rednih mesečnih predavanj opozorilo našo javnost na težke razmere, ki vladajo na naših srednjih šolah, so ostala najbolj aktualna stanovska vprašanja skoraj popolnoma nerešena. Ze dolgo podajamo potrebo novele k srednješolskemu zakonu, novele k zakonu o monopolu šolskih knjig, potrebo reforme učnih načrtov, reformo šolske administracije, potrebo novele k uradniškim zakonu in prvenstveno reformo, povišanje plač. Kljub temu, da smo vedno opozarjali na kriče krivice in pomanjkljivosti v prosvetni politiki, ni bilo mogoče doseči izboljšanja v teh vprašanjih. Ze lansko leto je čakalo na napredovanje okoli 800 članov. V teku letošnjega leta se je pa to število povečalo za 200%. Glavna uprava ni mogla izposlovati niti postavitev suplentov v 8. skupino, 200 suplentov s položajem profsorskim izpitom čaka že po dve in več, celo po sedem let. Profesorjem se godi izmed vseh uradnikov največja krivica, čeprav nosijo največja bremena in največjo odgovornost v našem javnem življenju. Glavna uprava in posamezne sekcije so vlagale prošnje, priitbe, proteste, opozarjale merodajne činitele na obupno stanje profesorjev.

Od septembra lanskega leta si je društvo stavilo za glavno nalogo, doseči uzakonitev novele k srednješolskemu zakonu in redna napredovanja. Načrt novega državnega proračuna za leto 1937/38 je predvidel zadostno število mest za napredovanje, tako da bi mogli napredovati prav vsi od VIII. do XII/2 skupine. Novih postavitev je proračun predvideval toliko, da bi s prihodnjim šolskim letom dobil vsak profesor le normalno učno obveznost tedenskih 18 ur. Dobili smo od samega prosvetnega ministra zagotovilo, da bodo napredovali vsi profesorji, ki so zadostili zakonskim pogojem. Kljub vsem prizadevanjem in storjenim obljubam pa se napredovanja niso izvršila. Napredovanja so možna le tedaj, kadar je poleg praznih mest odprtih zanje tudi kredit. Slednji pa je bil tako majhen, da je bilo predvidenih le 38 suplentov s položajem profsorskim izpitom v VIII. skupino. Gmočno stanje profesorja je obupno,

Važen zbor učiteljskih predstavnikov iz vseh srezov dravske banovine

Dopoldne so se zbrali v Ljubljani zastopniki učiteljskih društev iz vseh 34 šolskih srezov dravske banovine. Z njimi so prišli na posvet tudi člani upravnega in nadzornega odbora sekcije JUU. Polnočestno zbrani učiteljski predstavniki so zasedali v gornji dvorani »Grafike«.

Otvoritveno besedo je spregovoril predsednik JUU g. Ivan Dimnik iz Beograda, ki je predstavil tudi navzočega policijskega komisarja g. Polaka. Tajnik sekcije g. Metod Kumelj je prikazal stanje v organizaciji. Dotaknil se je finančnega zakona, ki je prinesel ugodnost bivšim učiteljem na šolah CMD in je priznal stanarino učiteljem, dodeljenim banskim upravam. Prišla pa celibat, ki je proti osnovnim državljanjskim pravicam.

Naše šole potrebujejo novih učnih moči. V vsej državi bo nameščeni okrog 800 novih učiteljev, na dravsko banovino odpade 80 mest. Čaka pa na zaposlitev več sto mladih moči, ki so maturirale že pred leti. Nezasedenih je na Slovenskem okrog 250 razredov. Pred meseci ustanovljeni socialni fond, v katerega plačuje vse učiteljske naše banovine, se je izkazal te dni, ko je bil odpušen neki kontraktualni učitelj-družinski oče. Bil je čez noč brez za-

Brez ustopnine

služba, mestna kontrola zahteva od njega celo povrnitev prejemkov za več let nazaj. Za premitelje je določenih za vso državo okrog 80.000 din, za našo banovino desetina imenovanega zneska.

Zbor je pretresal dvojje vprašanje, ki sta življenjskega pomena. Cene stalno naraščajo, državno uradništvo pa prejema močno reducirane plače. Odločujoči gospodje so že pred meseci obljubili povrnitev reduciranih zneskov. Soglasno je bila sprejeta spomenica, ki živo ilustrira težko gospodarsko stanje naših uradnikov. Izrekla se je zahteva za avtomatično napredovanje, kakor so ga bili deležni pred leti. Sedanje napredovanje poedincev vzbuja splošno nejevoljo.

Te dni je dostavila kr. banska uprava odlok, da mora sedanjim učiteljem »Učiteljskega tovariša«, ljubljanski učitelj g. Vekoslav Mlekuž opustiti urejevanje lista. Za to mesto ni zaprosil dovoljenja svojih predstavljajih oblasti, kakor to velevalo predpisi. Proti odloku, ki nima odločilne moči, se bo urednik pritožil. Vendar je bil izbran nov urednik g. Ivan Kocjančič, vpo-koljeni učitelj. Šol. upravitelj Lebar iz Hrastnika je prikazal težko stanje učiteljice ženskih ročnih del, ki jih je v naši banovini okrog 60. Za izboljšanje njihovega položaja je JUU že marsikaj pokrenilo. Pravega uspeha pa ni.

O nedavnih seji glavnega odbora JUU, ki se je vršila v Beogradu in so ji prisostvovali zastopniki iz vseh banovin, je referiral učitelj g. Franjo Roš iz Celja. Podrobno je opisal sprejem pri ministru prosvete in o vprašanjih, ki so prišla takrat na dnevni red. Posebno pohvalno je bilo sprejeto njegovo poročilo, ki je poudarjalo, da je velika večina učiteljskega v naši državi tesno rano ob ramenu s svojimi voditelji, za napredek šolstva in stanu.

Posebno izčrpno so razmatrivali zakon o narodnih šolah, ki se bo menda v kratkem spreminil. Ministrstvo je izdalo dopis, da se vrše priprave za spremembo zakona. Izražena je bila temeljna zahteva učiteljskega stanu: ločitev prosvete od politične uprave.

Nekatere banovine priporočajo večjo decentralizacijo učiteljske organizacije. Tudi predsedniški zbor dravske banovine si je osvojil predlog, naj se izvrši upravna reorganizacija JUU. Predsedništvo bi ne bilo potemtakem več vezano na Beograd. Tam bi bilo le posledovno tajništvo z ekskurzijo. Vrhovno instanco pa bi tvorili predsedniki posameznih banovinskih sekcij. V ideinem pogledu bi ne bilo seveda nikakih sprememb.

Zatem je prišel v razpravo »Roditeljski list«, ki ga namerjajo izdati s prihodnjim šolskim letom mariborska Pedagoška centrala. Izrekla se je želja, naj bi se tiskal

Pri Pragerskem je iztirilo sedem tovornih vagonov

Ptuj, 30. maja. Pri prvem brzovoznem tovornem vlaku štev. 1153, ki vozi skozi Ptuj ob 21.40, se je sinoči v bližini železniške postaje med Cirkovci in Pragerskem na madžarskem hladnem vagonu, ki je bil polno naložen, zlomila os, zaradi česar se je sedem vagonov odtrgalo in skočilo s tira. Škoda je precejšnja, k sreči pa ni bilo človeških žrtev. Na kraj nesreče so takoj poslali iz Maribora pomožni vlak ter so pod vodstvom puške pogrovnice ekeje pričeli čistiti progo, da preprečijo večje zamude vlakov. Mednarodne brze vlake so dirigirali preko Varaždana in Zaprčiča, ostali potniški promet pa se je vršil s prestopanjem. Noč je bila proga za promet zopet prosta. V Ptuj je davi pripeljal pošto iz Pragerskega poštne avtobus.

soglasno

sprejeta spomenica

ki bo predložena vsem odločujočim činiteljem:

Državni uslužbenci smo bili od zedinjenja pa vse do danes samo dvakrat kolikor toliko primerno nagradi: prvič l. 1920. z uredbo o draginskih dokladah in drugič l. 1931. z uradniškim zakonom. Žal sta bili tudi ti edini svetli periodi prav kratki: prvo je kmalu zasenčila hitro naraščajoča draginja povojnih let, druga je pa trajala samo 6 mesecev od l. IV. do 30. IX. 1931, ko so se doklade zopet znižale. Na ta način smo bili državni uslužbenci od skoro 19 let samo leto dni materialno saturirani, med-

Vojaška godba — ples

tem ko so bila ostalih 18 let za nas leta pomanjkanja, ki o povičju.

Posebno usodna je bila za nas sadnja uredba o znižanju draginskih dokladov z dne 19. septembra 1935, ki je posebno pritiskala materialno najsišbejše nižje uslužbence in družine. Medtem ko druge države tekmujejo v nagradah za otroke, ki predstavljajo naraščajočo moč države, se je začelo pri nas varčevati pri materah in otrocih. Danes, ko smo se morali državni uslužbenci pod pritiskom razmer odločiti vsemu kulturnemu in družbenemu življenju, ki nam ga kot inteligentom narekuje naša duševna potreba in naša narodna zavest, ne iščemo v draginskih dokladah posameznih skupin nikakih reprezentacijskih dodatkov, ki naj bi služili za stanu primerno življenje na zunaj, ampak samo še sredstva za golo preživljanje nas, naših žena in naših otrok. Da še ne kažemo svetu vsega našega niromaštva in da še skušamo varovati neki navidezni dekorum, je pripisovati samo enemu sredstvu, ki se ga oklepamo: dolgoletni! Državni uslužbenci smo zadolženi za neverjetne vso! Zadolževati se moramo za obloke, za šolaje, otrok, za bolezni in smrt! Ker pa moramo te dolgeve odplačevati, nam ostane po odbitkih za davke, pokojninski fond, za prevozi na plačo in po odplačilih corokov na dolg tako malo čistih prejemkov, da se moramo zadolževati za hrano in stanovanje. Tako se plaz, ki se ruši na nas zaradi naglega skoka cen življenjskim potrebščinam od dneva do dneva večja, a mi smo brez moči in se samo s stišom sprajujemo. Žalno! bode posledice.

Po teh ugotovitvah vidimo samo eno rešitev: da nam država poveča prejemke, da bomo mogli živeti mi in naši otroci. Zato prosimo, da se državni uslužbenci rešijo iz neizdržljivega položaja, v katerega so zašli brez lastne krivde, tako da se brez odlašanja uvedejo stara uredba o draginskih dokladah od 12. marca 1932. štev. 10990/I. z dodatkom določb iz čl. 5 uredbe od 19. septembra 1935, ki se tiče zvišanja osebne doklade staroupojoencem.

Fotografska razstava

v Jakopičevem paviljonu

Vzlie prekrasnemu vremenu, ki je zvalilo velike množice ljubljancev, v kolikor se niso udeležili svečanih prireditev, na pohode v zeleno naravo, je bila deležna pozornosti tudi razstava umetniških, tujskoprometnih in domoznanskih fotografij, ki jo je otvoril ob 9. dopoldne v prostorih Jakopičevega paviljona neumorni ljubljanski fotoklub. Splošna sodeb je bila ta, da s tako kvaliteten in mnogovrstnim delom člani fotokluba dosežejo že niso nasledilji v Ljubljani, čeprav je to že osem razstava njihove organizacije v petih letih in je vsaka izmed doedanih razstav pomenila v tem ali onem pogledu senzacijo. Med vidnejšimi osebnostmi, ki so posetile razstavo, so bili: odpravniki mestne občine, g. Gojka Pipenbacherja, zastopnika Zveze za tujski promet, upravnik Narodne galerije g. Zupmana, in med obiskovalci z dežele J. Zupančiča, predsednika litijkega fotokluba. Vodstvo razstave je oklenilo, da pokloni vsakemu stotemu obiskovalcu en izvod zbornika »Slovenska fotografija«, in kakor smo se informirali je bila še prvi dan prilika, da se eden teh zbornikov odda.

Sportna nedelja

Ljubljana ostane v ligi

Ljubljančani so visoko porazili Sarajevčane — Dve nepričakovani zmagi Baska in Haška Osiješka Slavija izpade iz lige

Tekmovanje za nogometno državno prvenstvo je končano. Državnega prvaka smo imeli že pred nekaj tedni, v zadnjih tednih je šlo samo še za vprašanje, kdo bo izpadel iz lige. Mnogo skrbi so pristojevali ljubljanski povzročitelji zadnje ligeške tekme, saj je bilo moštvo Ljubljane še večer skupno s Concordijo in osiješko Slavijo v veliki nevarnosti. Toda igralci Ljubljane so se zavedali, kaj dolgujejo našemu sportu in so temu primerno tudi igrali. Naravnost čudovit je bil finish ljubljanskega moštva, ki je zaporedoma dosegel tri lepe zmage, in sicer proti Basku, Concordiji in končno včeraj odločilno zmagu proti sarajevski Slaviji. Naš sportni svet mora v resnici biti hvaležen našim fantom, da so s trdo voljo, energijo in tudi s svojim znanjem dosegli, da bodo ostali v državni ligi ter se tudi prihodnje leto borili za častno mesto v tabeli državnega prvenstva. Mi jim iz srca čestitamo ter upamo, da jim bo letošnji njihov placement v pobudo, da bodo drugo leto dosegli še lepše mesto.

Usoda izpada iz lige je zdelala simpatično moštvo osiješke Slavije, s katero so bili naši nogometaši vedno v najprijetnejših odnosih. Sicer je le manjšina pričakova-

la, da bo Hašk zmagal, saj je bila Haškova pot v Osijek vedno zelo trnjeva. Toda Hašk je vedel, da se bori za tretjega zagrabskega zastopnika Concordio, ki jo je v resnici s svojo zmagu rešil izpada iz lige.

Zmaga Baska nad BSK je pokazala, da očitno tudi zadnja njegova zmagana nad Jugoslavijo ni bila slučajna. Zmagi Baska in Haška sta žalobno odvzeli Ljubljani šesto mesto.

Gradjanski in Hajduk sta igrala neodločeno ter je s tem Hajduk zasedel drugo mesto. Hajduk ima kakor BSK in Jugoslavija 21 točk, vendar pa najboljšo razliko golov.

Končno stanje državnega prvenstva je tole:

Gradjanski	18	12	4	2	50:16	28
Hajduk	18	9	3	6	39:19	21
BSK	18	8	5	5	48:24	21
Jugoslavija	18	9	3	6	39:28	21
Slavija S.	18	7	3	8	36:40	17
BASK	18	7	2	9	37:40	16
Hašk	18	5	6	7	22:39	16
Ljubljana	18	6	3	9	21:40	15
Concordia	18	4	5	9	26:48	13
Slavija O.	18	5	2	11	23:47	12

Ljubljana : Slavija S 4 : 1 (1 : 0)

Ljubljana: Logar — Šiška, Bertonec I — Slapar, Pupo, Boncelj — Jancžič, Lah, Bertonec II, Grinlal, Hasel.

Slavija: Krtulović — Zagorac, Pavlič — Marjanovič, Gjurčević, Kranjc — Bulaić, Dugonjič, Kalember, Matkalalo.

Zaključek je bil res divjen. Povsem zaslužena zmagala — po polku igre se močno premalo izražena — igra vseh delov moštva določila zadovoljiva. Preko 1500 ljudi je prišlo gledat odločilno bitko, v kateri naj bi si slovenski nogomet napisal svoje prihodnje. In ti ljudje niso prišli samo gledat. Od prvega udara pa tja do konca so ostali v stalnem kontaktu s svojim moštvom. Bodrejši ga v kritičnih trenotkih in s sugestivno silo zahtevajo afirmacijo našega popularnega sporta. Uspeši so oboji: moštvo je zaigralo ekoro po taktiki občinstva, to na je v znanji meri vplivalo na poleg dozdokov. Sprjevali sta za občinstvo in za moštvo prav dobri.

Bitka je bila resda ostra, toda vedno v dovoljenih mejah; bila je napeta in zelo napeta, toda vsak trenutek lepa; bila je tudi izredno temperamentna, vendar brez sledu robotosti, kaj se surovisi. Bila je v pravem pomenu besede prvenstvena bitka, toda viteška, fanlovska, za sport naravnost propagandna.

Prav na koncu tekovanja, še v poslednjem hipu se je moštvo Ljubljane kakor prebudilo iz nekega začaranega sna. Zrednjen slogu in z zavidnim poletom. Tokrat, v odločilnem trenutku se je moštvo zbralo do svoje najboljši forme. In to v vseh delih.

Napad je tokrat igral edinsveno. Ni bilo prerivanja, kdo bo zabil zgodilek, v naravnost vzorni neselbenosti so si napadaleci nenehoma usvarjali prilike, se preigravali in dali na strel onemu, ki je bil v trenotku najboljše postavljen. S tem so morda malo pretiravali, toda če bi se bila je reolovica prilik pretvorila v zgodilek, bi bili Sarajevčani odnesli domov zvrhano množico golov. Za čudo je bil napad najmanj uspešen, ko je bil tekcom prvega polčasa v najslabšem položaju. Pozneje je se sicer razlagala parkrat nevidna korrena, ki ni dala loži k Krtulovićevemu mrežo. Bila je to izravnavajoča pravica, pač pristižena kapitulacija po neugnanj borbi take napadalec vstalo.

V prvem polčasu je bila napadajoča petorica zila v eno samo mehaniko in s premisljenim delujočo enoto. Vseh pet meš je bilo dobro zasedenih, nikjer ni bilo nemanjših šibkosti. S krepko podporo izredno razigrane srednje vrste je napad enostavno prelatil potek dogodkov pred Zagorčev obrambo, neudržitno gradil napad za napadom, ustvarjal po vrsti pač edinsvene šanse; in strelčali so je na gol z zaprejenim erditostjo. Toda vse zaman. Zoge ni bilo mogoče razen enkrat spravili preko golove črte.

Proti koncu igre je popustil tudi napad. Prehud je bil tempo, da bi bili vsi izdržali prav do konca tako razgibanost, tako silovitost. Nekoliko je omeheal Grinlal in je s tem ohromela leva plat napada, od ledaj toliko uspešna. Prej je Hasel živel od Grinlalovih čistih predložkov. Živel in dal s pametnimi in močnimi centri drugim žveti. Točna na centime tre je bila igra notranje trojke, preko Hasela ali preko Jancžiča, ki je bil enako nevaren, čim je prišel do žoge, se je igra vedno in vedno znova premakala tja pred Krtulovića. In naposled so štirje zgodileki več kot pri merina nagrada za ves trud, za vse te napore.

Srednja vrsta je odigrala svojo najboljšo igro tekcom vse ligeške kampanje. Pupo se je zopet razvil v tekmekega igralca. Slapar je od tekme do tekme boljše stranski krilce, skoro neprehodni v defenzivi, izredno pameten v podpori napadu. V tem pogledu je postal Boncelj enostranski: defenzivno postavi moža, mnogokrat pa trudoma pridobljeno ali odvzeto žogo po nemarnem poda nasprotniku. Toda po svojem učinku je bila kompletna srednja vrsta za razred in več boljša od nasprotnikove.

Tudi obramba je dala kleno igro. V njej je vedno bolj opazen Šiška, ki imponira z bliskovitim startom in preciznim udarcem. Težko je priti mimo njega. Bertonec je nekoliko bolj temperamenten, toda v skrajni sili vedno zanesljiv. Skupno z Logarjem, ki v ostalem ni imel nič enega težjega problema je bila ta obramba trden zid, ob katerem so se ustavljali in odbijali tudi ekrajni napori Slavijinega napada.

Gostom je treba v opravičilo priznati, da so prišli v Ljubljano od daleč. Sicer so že prej sedeli prav komodno na petem mestu v tabeli in jim ni šlo za nič. Toda zaigrali so kljub temu borbeno in požrvalno. Že njihov začetek, ko so prvih pet minut bliskovito ljubljansko obrambo, je kazal na eloviti polet, na krepko voljo, da kože ne bodo prodali kar tako za prazen nič. Podlegli so, toda preden so kapitulirali, so prišli Ljubljano, da je razvijala vse svoje vanje, da je položila na tehnično vse svoje

sposobnosti in podaia igro, v kateri je pač morala zmagati. Slavija je podlegla silovitemu tempu, ki ga je Ljubljana diktirala dve tretjini igre dokler ni nekaterim zmanjkalo moči. In je naposled podlegla zaradi nehomogenosti svojega moštva, v katerem je bilo par izrazito slabih meš.

Zagorčeva družina je prišla v Ljubljano brez svojega vodje v napadu, ki je trenotno zadržan po vojaški službi. Dugonjič ga seveda še od daleč ni polnovredno nadomestil. Toda kljub temu je bila napadala petorica še najboljši del moštva. Ugalala je desna stran napada, ki je sicer prišla do veljave šele proti koncu igre, ko je Boncelj, sicer prisebni strelce edinega zgoditka, ki bi se mu bilo za las skoro posrečilo zabiti se en gol. Če bi bila ta petorica imela količjak močnejšo srednjo vrsto za seboj, bi bila brez dvoma znatno nevarnejša!

Bitko je za Slavijo v veliki meri zgubila izredno šibka srednja vrsta. V njej je bil Kranjc najslabši mož na polju sploh. Toda tudi ostala krila ee ništa mnogo odvajala od njega.

V obrambi, ki je gotovo sposobna močnejše partije, je bilo mnogo tega narobe. Krtulović je res imel veliko posla, ali je majkatero žogo čisto in zanesljivo držal.

Kako je prišlo do 4 : 1. V 5 min. prvi resnejši napad Lj. preko Hasla, ki da prvi kol za Lj. in poslej se Lj. osvobodil pritiska. Sedaj se vrste nenehoma napadalec akcije Lj. toda vsi strelci gredo mimo ali zadenejo to ali ono oviro. Naposled je v odlični gol v 15. min. zgreši Gjurčević nad Lahom. Pupo da prosti strel pred gol in Grinlal ee komaj uspe, da pošlje mimo branilca in Krtulovića rahlo žogico preko črte. Že došel zelo živahni tempo igre se sedaj še stopnjuje, bitka se razvije v silovito ozorčenost, ki ne poneha tja do 30.

Železničar prvak LNP

Visoka zmaga Železničarja — Celje je zasedlo drugo mesto

Istočasno, ko je bilo zaključeno tekovanje za državno prvenstvo, se je odločilo tudi vprašanje prvaka našega podsaveza. Včeraj sta se odigrali dve tekmi, in sicer v Mariboru in v Celju. Železničar je visoko porazil Trboveljčane in s tem postal prvak LNP, Celje pa je nadvladalo svojega lokalnega rivala Olimpa ter zasedlo drugo mesto. V naslednjem poročili:

Železničar : Amater 11 : 0 (7 : 0)

Končno je bilo tudi finalno tekovanje za prvenstvo LNP zaključeno. Kot edini predstavnik Maribora v tem tekovanju je sodeloval Železničar, ki si je tudi priporil prvenstvo LNP. Tekovanje je ob enem pokazalo vso revščino slovenskega nogometa, kajti vsi udeleženci in finalnem tekovanju, razen Železničarja pač niso pokazali onega znanja, ki bi upravičilo sodelovanje v ožjem tekovanju za prvenstvo LNP. Skoro vse tekme so se končale z velikim deficitom, zlasti v Mariboru, tako da je tekovanje zapustilo precejšen minus v klubovih blagajnah.

Še pred tednom se je zdelo, da bo Železničarju prihranjena revanšna tekma s trboveljskim Amaterjem, ki ga je LNP kaznoval s prepovedjo igranja do 13. junija. Pred dnevi pa je LNP Amaterju znižal kazno, tako da je lahko nastopil proti Železničarju, ki je moral na svojem igrišču ponovno dokazati, da je mariborski nogomet za razrede boljši od onega v Celju in Trbovljah. Sicer rezultat 11 : 0 še ne kaže prave razlike, kajti enajstorka Železničarja je igrala danes precej slabo, kljub temu pa bi lahko dosegla še enkrat večji rezultat. Takšna je bila namreč razlika med obema moštvoma. Skoro vsa tekma se je odigrala v kazenskem prostoru gostov, ki so redkokdaj prišli v bližino domačega gola. Trboveljčani so sicer igrali z članom in postrvovalnostjo, toda tehnično so tako slabo podkovani, kakor da bi včeraj pričeli igrati nogomet. Edina formacija, ki je vredna, da se omeni, bi bila ožja obramba. Posledica tega je tudi bila, da so se fantje pogosto posluževali nedovoljenih sredstev

min. Potem uspe Slaviji, da igro odpre, toda razen ene akcije tik pred koncem polčasa ni nikoli nevarna, pač pa so ljubljanski napadi še vedno ostril, ali žoga ne najde polji v cilji.

Začetkom drugega polčasa je Lj. zopet v fronti. V 8. min. sledi ljubljanski napad, lokrat je izveden pač izredno precizno. Jancžičev center podalša Lah Pepčku na nogo, ta pa iz neposredne bližine plasira v 2 : 0 za Ljubljano. V 10 min. odvzame Bertonec na branilec elegantno Bralacu žogo in jo podalša do Laha, ki se prebije in z ostro bombo povisa na 3 : 0. Še nekaj minut traia pritisk Lj., a od 15 min. dalje se igra odpre in valovijo napadi s polja v polje. Do 30. min. imata obe moštvi po eno šanso, toda večji je pritisk Lj. V 30 min. bilje Pupo prost strel s 17 m. Grinlal se znaide pred Krtulovićem, kateremu izpade žoga iz rok in že je v mreži: 4 : 0 za Lj. Bitka je že davno dobljena, sedaj zaigra Lj. precej ležernejše. V 35 min. je nenaodoma Kalember sam na čistem strelu in njegova žoga gre pod prečko, rezultat je postavljen s 4 : 1. V zadnjih minutah je SL nekoliko ofenzivna, sedaj pa ji to več ne pomaga.

Sodnik g. Dattilo iz Rima je pač bil goepodar situacije na igrišču. Ni silil vospredje in so bile njegove odločitve v veliki večini na mestu. Par pogrešk mu je ušlo, tako v oledih, tako ob priliki Hasslovskega gola. Sreča, da ni bilo večje škode.

Gradjanski : Hajduk 1 : 1 (0 : 0)

Zagreb, 30. maja. Za današnje zadnje prvenstveno tekmo ni vladalo veliko zanimanja. Pristostovalo ji je samo 2000 oseb. Tekma je bila lepa in precej razburljiva.

V 36 minuti drugega polčasa prodor Gradjanskega z desne strani. Medarčev strel se odbije od prečke v mrežo, 1 : 0 za Gradjanskega. V 38. minuti diktira sodnik zaradi folla enajstmetrovsko proti Gradjanskemu. Lemešič jo strelji in izenači. Sodnik g. Neverkja iz Subotice.

Hašk : Slavija O 1 : 0 (0 : 0)

Osijek, 30. maja. Za današnje tekmo med Haškom in Slavijo je vladalo veliko zanimanje, saj je šlo za bitji ali ne biti domačega moštva. Tekmi je pristostovalo 3500 gledalcev.

V prvem polčasu sta obe moštvi propustili več sigurnih šans. V 15. min. drugega polčasa je Hitrec z neubranljivim strelom zabil edini gol. Do konca tekme je igra valovala s polja v polje, vendar pa moštvi nista pokazali kaj posebnega.

Sodnik Nenadović je sodil precej v korist Slavije.

Bask : BSK 3 : 1 (1 : 0)

Beograd, 30. maja. Bask je tudi tekmo proti BSK odločil v svojo korist. Vodstvo je Bask dosegel v 6. min. po Matijašu.

Drugi gol za Baska je z daljave 16 m zabil Cabrić. V 22. min. odda Marjanović po lepem napadu žogo Surdonji, ki jo zabi je poleg vratarja v mrežo. Končno stanje 3 : 1 je postavil Cabrić.

Sodil je s precej pogreškami Lalić. Publike 3000.

V predtekmi je mladina Olimpa premagala I. moštvo Žalca s 3 : 1 (1 : 0).

Prvenstveno tekmo med mladinama Celja in Atletikov, ki bi se morala vršiti danes dopoldne, je dobila mladina Atletikov 3 : 0, ker mladina Celja ni nastopila.

Ostale nogometne tekme

Ljubljana: Ljubljana jun. : Slovan jun. 4 : 1 (1 : 1). S tem je Ljubljana postala juniorski prvak. Prijateljska tekma Ljubljana rez. : Retje (Trbovlje) 2 : 0 (1 : 0).

Varaždin: reprezentanca Zagreba : reprezentanca Varaždina 2 : 1 (1 : 0).

Dunaj: Zadnji dan prvenstva. Admiria : Rapid 3 : 3. Admiria je letošnji prvak. Favoritner AC : Libertas 2 : 2. Postsport : Wacker 3 : 2. Sportklub : FAC 5 : 0.

Budimpešta: Prvenstvo. Hungaria : Szeged 3 : 1. Ferencvaros : Nemzeti 3 : 0. Ujpest : Budai 3 : 1. Kispest : Heladas 5 : 1.

Le Havre: Austria : VSB Leipzig 2 : 0 (1 : 0).

Zmaga češkoslovaških lahkoatletov

Reprezentanca ČSR je dobila 26 točk več kot naša

Zagreb, 30. maja. Danes se je ob krasnem vremenu pred 2500 gledalci nadaljeval lahkoatletski dvoboj med našo in češkoslovaško reprezentanco. Zmagali so Čehi z razliko 26 točk. Današnji rezultati so bili:

Tek 800 m: 2) Salle (C) 1:58, 2) Goršek (J) 1:59,5, 3) Kratki (C) 2:06, 4) Gabršek (J) 2:07.

Stanje tek 59 in pol : 39 in pol za ČSR. Tek 200 m: 1) Hanč (C) 22,6, 2) Katalinič (J) 23, 3) Skušek (J) 23,2, 4) Jahoda (C) 23,6.

Točke 57 in pol : 44 in pol. Met diska: 1) Kleut (J) 42,22, 2) Douda (C) 40,55, 3) Dr. Narančič (J) 40,34, 4) Knotek (C) 40,08.

Točke 61 in pol : 50 in pol. Skok v daljino: 1) Komanec (C) 6,96, 2) Voslsoabe (C) 6,92, 3) Drenil (J) 6,68, 4) Požar (J) 6,58.

Točke 68 in pol : 53 in pol. Met kopja: 1) Dr. Ries (C) 61,16, 2) Dr. Mala (C) 57,78, 3) Markušič (J) 55,09, 4) Smejd (J) 51,92.

Točke 75 in pol : 56 in pol. Tek 5000 m: 1) Pivonka (C) 15:47,2, 2) Bručan (J) 15:59,8, 3) Hušek (C) 16:35,4, 4) Starman Adolf (J) 17:01,8. Starman je startal namesto Krevsa, toda je bil brez trenaja.

Točke 81 in pol : 60 in pol. Skok ob palici: 1) Svoboda (C) 360, 2) Bakov (J) 360, 3) Hlavon (C) 350, 4) Cvjetič (J) 320. Svoboda je zmagal, ker je imel najmanj pogrešk.

Točke 87 in pol : 64 in pol. Stafeta 4x400 m: 1) ČSR (Dr. Fischer, Kratki, Šale, Rošički) 3:27,6, 2) Jugoslavija (Skušek, Braun, Gabršek, Pieteršek) 3:29,8.

Češkoslovaška je torej zmagala s 95 in pol : 68 in pol točke.

Lahkoatletska tekma srednješolcev

Na letnem telovadnici Ljubljanskega Sokola so bile v soboto popoldne in v nedeljo dopoldne lahkoatletske tekme srednješolcev, pri katerih so nastopili I. in III. realna gimnazija v Ljubljani in realna gimnazija v Novem mestu. Vsaka od teh šol je postavila po 10 tekmovalcev, ki so tekmovali za točke, razen tega je bil na sporedu še stafetni tek 4x100 m in odbojka. Prireditelj je bila prav dobro obiskana, zlasti od srednješolske mladine, ki je glasno bodrila svoje tovaršje. Zmagala je po trdi borbi III. realna gimnazija pred Novim mestom in I. realna gimnazija.

Tekmovalni spored je obsegal le-te točke: proste vaje, tek 100 m, met kroglice, skok v daljavo, skok v višino in met kopja. V naslednjem navedamo rezultate po šolah v istem vrstnem redu (dosežene točke).

	3. r. g.	I. r. g.	N. m.
975	990	970	
4311,80	4454,60	4407	
6152	5566,50	5436,50	
3808,30	4085,70	3715,75	
3490	3770	3022	
3288,625	1662,62	3234,50	

Skupno je III. realna gimnazija dosegla 22026,725 točk, I. r. gimn. 20499,425, Novo mesto pa 20785,75. V posameznih disciplinah je III. realna gimnazija zmagala v prostih vajah, metu kroglice in kopja, I. realna gimn. pa na 100 m in v obeh skokih. Najboljši trije v posameznih točkah so bili: 100 m: 1. Poljšak (I. r. g.) 12,2, in 3. Vukčinič in Černe (oba N. m.) 12,1 — met kroglice: 1. Kajfež (III. r. g.) 13,63 m, 2. Kušelj (N. m.) 13,26 m, 3. Poljšak (I. r. g.) 12,92 m — skok v daljavo: 1. Hočvar (N. m.) 5,80, 2. Koscer (III. r. g.) 5,78 m, 3. Zornada (I. r. g.) 5,63 m — skok v višino: 1. Bralovž, 2. Poljak, 3. Erber (vsi III. r. g.) vsi 165 cm — kopje: 1. Vukčinič (N. m.) 46,70, 2. Černe (N. m.) 46,20, 3. Kajfež (III. r. g.) 43,98. Najboljši posamezniki v vseh petih točkah (petoboj) so bili: 1. Koscer (III. r. g.) 2081,275 točk, 2. Černe (N. m.) 2896,350, 3. Poljšak (I. r. g.) kljma 2794,125 točk.

V stafelnem tekmu je zmagalo Novo mesto v 47,7 pred III. r. g. v 48,3 in I. r. g. v 49,2. Prireditelj je zaključila odbojko, kjer sta nastopili je obe ljubljanski srejni šoli. Zmagala je III. r. g., ki je dvakrat premagala I. r. g. s 16 : 14 in 15 : 6.

Lahka atletika v Mariboru

Maribor, 30. maja. Na stadionu Železničarja je bil dopoldne lahkoatletski miting, ki ga je priredil Železničar. Nastopili so vsi najboljši atleti mariborskih klubov, ki so v posameznih disciplinah dosegli naslednje rezultate:

Tek 100 m: 1) Monderer (Rapid) 12. Disk: 1) Hlade (Železničar) 34,49. Met kroglice: 1) Hlade (Železničar) 11,65. Skok v daljino: 1) L'povšek (Marathon) 5,58.

Tek 400 m: 1) Monderer (Rapid) 57,3. Tek 800 m: 1) Zerač (Marathon) 2:12,9. Tek 3000 m: 1) Podpečan (Železničar) 9:42,1, 2) Gromovšek (Marathon) 9:49.

Stafeta 4x100 m: 1) Železničar 48,5, 2) Rapid 51,2.

V tekovanju juniorjev razreda A (60 m, skok v višino in kopje) so dosegli: 1) Ante (Marathon) 585 točk, v razredu juniorjev B (80 m, skok v daljino, disk in tek 1000 m) 1) Haba (Železničar) 1044

KAJ JE LEICAGRAFIJA?

Vse lastnike Leice našega mesta in one, ki nameravajo še postati, opozarjamo, da bo samo še danes od 10. do 18. ure v prostorih Franciskanskega konvikta, Franciškanska ulica — pasaza, odprta razstava, ki je pobudila v Mariboru in Celju senzacije radi ogromnih dimenzij razstavljenih slik.

Ob 20. uri 30 minut začne predavanje in projekcija diapozitivov, deloma v naravnih barvah, kar bo zaradi novosti gotovo zanimalo vse pripadnike Leicagrafije.

Antibes: Olympique Marseille : Chelsea 1 : 1 po podaljku, polčas 1 : 0.

Pariz: Bologna : Sochaux 4 : 1 (3 : 1). Strasbourg: Slavija (Praga) : Phöbus (Budimpešta) 2 : 1 (1 : 1). Vratar Slavije Planicka je bil težko ranjen ter leži zaradi pretresa možgan v bolnici.

Lahkoatletski miting SK Celja

Celje, 30. maja

Pred kratkim verificirana lahkoatletska sekcija SK Celja je priredila danes dopoldne na Glaziji prvi lahkoatletski miting. Startalo je 15 članov Celja, 7 članov Jugoslavije in 2 člana Primorja. Če se upošteva zgodnja sezona, so bili doseženi prav zadovoljivi rezultati, in sicer:

Tek 100 m: Seniorji: 1) Urbančič (P) 12,2, 2) Potokar (C) 12,1, 3) Stavbe (C) 12,3. Juniorji: 1) Marko (J) 11,8, 2) Vladko (J) 12,3, 3) Doli (C) 13,2.

Tek 1500 m: Seniorji: 1) Kragl (C) 4:47,8, 2) Koželj (C) 5:00,2. Juniorji: 1) Rafko (J) 5:07,4, Božič Danilo (J) 5:08,2. Skok v daljino: Seniorji: 1) Tkalič (C) 5,73. Juniorji: 1) Marko (J) 5,70, 2) Doli (C) 4,98, 3) Jenko (C) 4,88.

Skok v višino: Seniorji: 1) Stavbe (C) 1,61, 2) Tkalič (C) 1,61, 3) Koželj (C) 1,51. Juniorji: 1) Marko (J) 1,66, 2) Držek (C) 1,61, 3) Hvalimir (C) 1,56.

Met kroglice: Seniorji: 1) Tkalič (C) 10,62, 2) Urbančič (P) 10,20, 3) Marinček (P) 10,07. Juniorji: 1) Vladko (J) 14,19, 2) Jančevkovič (J) 12,52, 3) Držek (C) 12,46.

Met kopja: Juniorji: 1) Vladko (J) 37,37, 2) Jane (J) 35,45, 3) Božič Janko (C) 32,56.

Met diska: Seniorji: 1) Stavbe (C) 32,15, 2) Urbančič (P) 31,34, 3) Tkalič (C) 30,33. Juniorji: 1) Držek (C) 30,55, 2) Vladko (J) 29,62, 3) Rafko (J) 29.

Prosenik zmagovalec etapne dirke

S tretjo etapo Maribor—Varaždin—Zagreb je bila danes košana tridenesna kolesarska dirka po Hrvaški in Sloveniji, v kateri je zmagal amater Prosenik tesno pred

Teden dni filma

Francija prepoveduje gangsterske filme

Po kampanji, ki so jo začele v Ameriki razne organizacije proti »nemoralnosti« nekaterih ameriških filmov, je jela tudi francoska filmska cenzura prepovedovati vrsto filmov, ki so v celotni produkciji zavzemali precej velik delež in polnili blagajne kinov.

To so gangsterski filmi. Pobudo za njihovo odstranitev iz repertoarjev je dal notranji minister. Podružnice ameriških filmskih društev so že dobile migljaj, naj takih filmov v bodoče ne uvažajo, ker jih ne bodo mogli nikjer igrati.

Kaj je temu vzrok? V zadnjem času se je v Franciji število zločinov neverjetno povečalo. Oblastva so mnenja, da letujejo na domišljijo zločincev zlasti ameriški gangsterski filmi s svojim divjim streljanjem in rafiniranimi metodami boja proti policiji. Res se opaža, da je veliko število zločinov »prirejenih« prav po načinu iz ameriških gangsterskih filmov. Večkrat se je tudi zgodilo, da so zlasti mladoletni zločinci pri preiskavi izpovedali, da so zasnovali zamisel kakšnega zločina pri tem ali onem filmu. Zanimiv je bil primer pariskega zločinca Andréa Theutierja, ki je na nenavadno okruten način umoril neko žensko. Izpovedal je, da je bil pod strašnim vplivom filma »Amokas«, ki ga je naravnost prisilil k zločinu.

V Franciji si ne domišljajo, da bodo s tem poboljšali zločince. Ne, doseči hočejo samo to, da takih filmov ne bo gledala mladina in se kvarila. Koliko bodo imeli pri tem uspeha, je seveda še veliko vprašanje, kajti nedvomno je doiti reči, ki utegnejo delovati na zločince še dosti bolj kakor gangsterski filmi.

Film »Lord Nelson«

Ob kronanju angleškega kralja so v Londonu prvič pokazali film »Lord Nelson«. Ta film prinaša v okviru napetega in zanimivega dejanja nastanek in razvoj angleške družbe »Lloyds«, katere zgodovina je tesno združena z razvojem angleškega imperija. Odigrava se v Napoleonovih časih. V filmu doživimo veliki preval moči, ki ga je povzročila Nelsonova zmaga pri Trafalgarju. Ta film so sprejeli v Angliji kakor kakšen naroden epos veličine in moči angleškega imperija. Sam kralj je želel, da so mu ga pokazali pri privatni predstavi na dvoru. Glavne vloge v tem filmu imajo Tyrone Power, Madeleine Carroll in mali Freddie Bartholomew.

Filmski drobiž

Znana filmska igralka Grete Mosheim, ki je v zadnjem času nekoliko utihnila, je spet stopila v ospredje. Ne zaradi svoje igre, ampak zaradi tega, ker so prinesli svetovni listi vest da se je v Celovcu poročila z ameriškim milijonarjem Cowardom Gouldom. Prvi mož Mosheimove je bil nemški igralec Oskar Homolka.

Vlada ameriške države Yowa je pravkar sprejela zakon, da otroci pod šestnajstim letom ne smejo gledati filmov, pri katerih nastopajo igralci ali igralki, ki so ločeni. Ta odredba naj bi bila nekakšen pritisk, da bi se izboljšale razmere v Hollywoodu, in najbrž bodo te državi sledile še druge z istim zakonom.

Wilhelm Dieterle, ki je kot režiser vodil v zadnjem času izdelovanje filmov »Pasteris«, »Beli anjele« in dovršuje zdaj »Zolaj«, se pripravlja, da bo začel delati film »Upor na vzhodu«.

Walt Disney je pripravil za novo sezono kopico kratkih risanih filmov. Kar sporočajo iz Amerike, je vsa letošnja produk-

cija prodal družbi RKO za pol milijona dolarjev.

Nemci so pripravili za svetovno razstavo v Parizu 60 filmov. Med temi filmi sta zlasti dva, ki zbuja obilo pozornosti: film »Gospa Bovaryjeva« po Flaubertovem romanu in »Pan« po noveli Knuta Hamsuna. Za nas sta ta dva filma še zlasti zanimiva, saj ju je režiral Mariborčan, nekdanji filmski zvezdnik Olaf Fjord. Vlogo gospe Bovaryjeve igra Pola Negri.

O ameriški stavki filmskih igralcev smo zvedeli naslednje podrobnosti: Vrednotilci stavke so bili Robert Montgomery, Franchot Tone, Joana Crawfordova, Frank Morgan in James Hersholt. Njim nasproti pa so bili nasprotniki stavke, ki so hoteli za vsako ceno delati. To so bili: Marlena Dietrichova, Lionel Barrymore, Wallace Beery, in Norma Shearerjeva. Ameriški filmski tisk se je kakor igralci razdelil v dva tabora, ki še zdaj precej ostro polemizirata med seboj.

Kdaj je kulturni film kulturn in kdaj ni

Pretekli teden smo čitali v Ljubljanskih dnevnih famozno pojansilo, menda z mestnega magistrata, ki pravi, da je sma-

Čez drn in strn...

Predtekma

»Zdaj smo jim pa dali vetrca!« — tako bi moral biti naslov naše današnje reportaže. Z enim krepkim udarcem je raztrgala pajkovo mrežo, ki so jo začele okrog nje prestati razne športno-politične tarantole. Zdaj se je treba le do prihodnje nedelje še nekoliko oddahniti, da si odpočijejo dihalni mehovi — potem pa se krepke sunki in »ovi prokleti Kranjci« bodo lahko sedli do jeseni in sladko deteljico in počivali z namenom, da prihodnje leto »diplomatom« in vitezom okroglega usnja preskrbe še hujšo zgodo. Današnji dan je razvedril čelo celo najbolj čemernim in godrnjavim brlogarjem... Kibici so rojili kakor čebele v panju: namerilo se jih je kakor listja in trave. Nekateri ekscentrični statističarji so jih našli doma leta 2534 in pol. Ta zadnja polovica pa se je z zardevajočim licem odločno proglasila za 2535. kibica. Noetova barka je prav živahno šumela, ko so se vsli najmlajši naši poniglavlčki na teren. Atletiki so pripeljali v Ljubljano svoj najljubši up in nado, ki je z zapoznele birne odnesla domov osem vezil... Le ko bi iz teh »frnikul« (sit venia verbo!) hotele v kratkem času postati balinske krogle! Zdaj bi že bil čas, da se zajčki malo porode in zrastejo, če ne, bo treba poklicati na pomoč dr. Wandererja, da nam prinese številn Ovomatine... Dva stranska sodnika sta pripeljala »inozemca« gosp. Matteo iz Torina. Visoki mož z bledimi koleni si je takoj osvojil simpatije publike. (»Slovenski dom«, 24. V.)

Tekma

Ljubljana prva sune s usnjato lubenico... Pred koncem polčasa ima Vidmar v 41' skoraj sto procentno šanso, ali na srečo udari mimo — v golence upokojenega stražmojstra... Isti igralec v gneči ponovno povzame pnevmatični globus in ga pošlje v Konkordijni paradiz... In gosp. Matteo iz daljnega Torina si je na barbarškem severu vroče zaželel povratka v oljčne gaje in nasade, kjer cveto pomaranče... Puhar je kriv za prvi gol, drugače pa

trati kulturni film za kulturnega le, ako film predvaja kako znanstveno ali kulturno društvo, da pa slednji izgubi svojo kulturnost, ako ga predvaja kinematograf med rednim sporedom! Te brihtne razlage je skrojil, kakor smo čitali, kar mestni trošarinski urad na lastno pest. Tarifna postavka 53 a.) v Službenem listu z dne 1. aprila t. l. ne dela pri kulturnih filmih prav nobene izjeme, temveč pravi doslovno: »Filmi za izjavo predstavljanje, izvedeni izključno znanstvene, kulturne in reporižne... 300 Din.«

Iz tega sledi jasno ko beli dan, da so kulturni filmi prosti mestne uvoznine, ne glede na to, kje se predvajajo!

Hvaležni bi bili mestnemu trošarinskemu uradu, ako bi nam blagovili še poljanski, kdaj je kulturni film zabavne vsebine in na kakšen način izgubi svojo kulturnost ali znanstvenost, ako ga prenesemo iz predavalnice ali društvene dvorane v javni kinematograf?

Misija kulturnega filma je, da nudi širokemu krogu naroda pred golo zabavo tudi kosček pouka, prosvete! Vsiljuje se tu vprašanje, koliko izmed obiskovalcev kina, ki vidijo tak kulturni film kot namerček, bi si slednjega ogledali v dvorani kakšnega društva ali celo v predavalnici kakšne šole? In končno bodi še povedano, da si doslej še ni noben kinematograf napolnil blagajne zaradi tekočega kulturnega filma; saj občinstvo niti ne ve, ali sploh in kje teče kak kulturni film, ker kinopodjetniki doslej v reklamni sploš niso objavljali uvodnega sporeda.

je v treh momentih pokazal edinstven refleks... Logar je v sigurnem stilu branil, kar je dobil; dobil pa je v vsej igri le dve izredno težki žogi, ki ju je mojstrsko zagovoril... Še v nedeljo pljunek v roke in pamet v noge, pa ne toliko, da bi glava kakor balonček odletela v zrak. Temu krajskemu vselemu dogodku je na lahko-krilih nogah žvižgal gosp. Matteo iz Torina. (»Slovenski dom«, 24. V.)

Za rizičritiv slovenskega Weimarija

Pokojni dr. Ivan Prijatelj se je rodil na sveti večer leta 1878. v sodraski fari, v kraju, kjer so doma Trubar, Levstik, Stritar in drugi velikani naše literarne in kulturne Slovenije. (»Ponedeljski Slovenec«, 24. V.)

Kakor je znano, je Trubar doma iz Rašice, prijazne vasice med Velikimi Lašami in Turjakom, Levstik in Stritar pa sta zagledala luč sveta prvi v Spodnjih Retnjah, drugi v Podsmreki pri Velikih Laščah.

Po eksploziji

Albina je dobila hude opekline po nogah, rokah in glavi, vendar je kljub hudim bolečinam pogumno vztrajala v svojem stanovanju, dokler je niso rešili gasilci. Poleg vsega je imela še to nesrečo... da ni mogla ven. (»Jutro«, 25. V.)

Kaj bo en zamorec!

Neguševo odposlanstvo so pričakovali včeraj v Ženevi. Med časnikarji pri Zvezi narodov so se razširile vesti, da je negušova delegacija odpoštovala iz Londona; toda pričakali niso drugega kakor enega samega zamorca, ki se je pripeljal včeraj iz Londona. (»Slovenski dom«, 25. V.)

Kadar se utrga oblak

Ponoči okoli treh je po Belgradu divjalo strašno neurje, ki je povzročilo po mestu in tovarniških objektih več milijonov škoda... Neurje je spremljala kakor oreh debela toča, ki je padla tako gosto, da so bili posamezni deli mesta v nekoliko trenutkih posuti z ledeno plastjo. Toča, ki je pone-

kod padala debela kakor jajce in ki jo je nesel vihar z brzino 79 km na uro, je uničila vse mestne nasade in privatne vrtove... Razbitih je silno veliko cestnih svetilk ter veliko svetilk pred narodno skupščino in drugimi ministrstvi. (»Slovenec«, 25. V.)

Tiskarski škrtat piše nekrolog

V bolnišnici pri Čakovcu je umrl politički uradnik pri mariborskem obmejnem komisariatu. Pokojnik je bil v Mariboru znan in celo priljubljen. (»Jutro«, 27. V.)

Politika in sorodstvo

Sodelovanje s sovjetsko Rusijo je imenoval »največji slovenski zločin, ki je bil kdaj storjen«... Poročen je bil z Rusijo,

ki je imela obširna posestva na Krmskem polotoku. (»Slovenec«, 27. V.)

Neznana dežela Gepeu

Sergij je bil tako obsojen na deset let prisilnega dela v nekem okrožnem oddelku v Gepeu. (»Slovenec«, 29. V.)

Logika iz ptičjega sveta

Marca 1937 je nemški lovec trdil, da je slisal kljunačovo petje, ko je nadziral pollet žerjavov, ki so leteli od juga in se pripravljali pristati. Na vidiku pa ni bilo nobenega škrljančka, zato je s svojim tovarišem sklepal, da so morali ptički udobno sedeti na hrbtu dolgokrakov in napraviti z njimi isto pot. (»Življenje in svet«, 29. V.)

— kra —

Žena v sodobnem svetu

Z zbora Zveze gospodinjstkih pomočnic

Ljubljana, 29. maja.

V Delavski zbornici se je pretekli terek zbralo veliko število gospodinjstkih pomočnic k običnemu zboru svoje stanovske organizacije, ki ga je vodila dolgoletna in poštovovalna predsednica ga. Franja Petričeva, katere življenjska naloga je povzdigla stan, s katerim jo je blizajala njeno eksistenčno delo. Ga. Petričeva je pozdravila zbrano članstvo, predsednico Banovinske ženske zveze go. Minko Govekarjevo, nadzorstveno upravno članico-gospodinj go. Minko Krofotovo in druge.

Z zadovoljstvom je mogla predsednica ugotoviti, da organizacija kljub vsem težavam in razmeroma šibki stanovski vednosti zadržuje stalen napredek. Stiki med organiziranimi gospodinjami in pomočnicami se stalno poglobljajo. V slogi sestavljajo resolucije za izboljšanje svojih stanovskih razmer, skupno predelujejo izpremembe in dodatke kveljavnemu poselskemu redu, da bi na ta način že v naprej preprečile vsakršna nesoglasja, ki bi utegnili nastati z uredbami v škodo enega ali drugega stanu. O svojem delu, prizadevanju in uspehih tega prizadevanja informira ZGP kot članica centralne ženske organizacije JZS tudi ostale ženske organizacije. Članice organizacije se kot odbornice vedno bolj uveljavljajo. Opažati je razveseljiv pojav razširjanja in poglobljanja zavesti, kakšne naloge prevzemajo s sprejetimi funkcijami, katerim se trudijo po svojih najboljših močeh zadostiti. Njihovo delo za stanovske interese pa tudi ni majhno: v svojem načrtnem delu zahteva organizacija predvsem izenačenje poselskega reda za vso državo, nadalje ukinitve privatnih posredovalnic v smislu zakona in pa ureditev obveznega vajeniškega šolstva za vse začelnice hišnega uslužbenstva v večjih mestih dravske banovine. V svojem poročilu je predsednica tople priporočala. Pomožno akcijo v korist zavetišč za brezposelne, onemogle in rekonvalescentne pomočnice, ki so jo na predlog go. Krofotove pokrenile združene gospodinj in pomočnice.

Tajniško poročilo je podala tajnica pomočnica gđc. Francka Roblečkova. Iz njega posnemamo, da se je organizacija preselila v boljše prostore v Wolfovo ulico, kjer je opremila kuhinjo s potrebnim inventarjem za pripranje strokovnih tečajev. Zveza je vzdrževala svoje zavetišče, v katerem je bilo v pretekli poslovni dobi oddanih 2449 postelj, zelo mnogo brezplačnih, nadalje je zveza vzdrževala svojo posredovalnico za službe, v kateri se je prijavilo 1008 gospodinj in 1336 pomočnic. Poleg tega pa je Zveza oskrbovala tudi nedeljsko shajališče, prirejala poučna predavanja in izlete, za propagando stanov-

skih interesov in poglobitev izobrazbe pomočnic pa je izdajala vzorno urejvani list »Gospodinjstko pomočnic«. Na žalost pa je bilo v pretekli poslovni dobi opaziti, da je med članicami bilo za strokovne tečaje premalo zanimanja, vzrok temu pojavu pa je domnevno pomanjkanje potrebnega denarja.

Blagajniško poročilo je podala pomočnica gđc. Marija Knificova, na predlog M. Roblečkove pa je bila staremu odboru podana razrešnica. Pri volitvah novega odbora je bila ponovno izvoljena za predsednico ga. Petričeva, za podpredsednico Marička Roblečkova, za tajnico Marička Kokelejeva, za blagajničarko Marija Štekarjeva. V odbor pa so bile izvoljene še Francka in Kati Arhova, Marija Knificova, Elza Kristovičeva, Marija Onušičeva in Francka Svetina. Na kraju zborovanja je ga. Petričeva izrekla še tople zahvale vsem tistim, ki so kakorkoli podpirali prizadevanja organiziranih gospodinjstkih pomočnic, med drugimi tudi časopisja, ki je z objavo o delovanju organizacije pomagalo širiti njene interese.

Teden slovenske knjige

Z razstavo »Teden slovenske ženske knjige« v Trgovskem domu v Ljubljani so združena tudi predavanja. Danes v ponedeljek bo predavala ga. dr. Silva Trdina o slovenskem ženskem slovstvu; v sredo 2. junija ga. prof. Marija Boršnikova o zgodovini prvega slovenskega ženskega lista »Slovenka«, v petek 4. junija bo pa govorila ga. Minka Govekarjeva o Zoiki Kvedrovi in njenem zanimivem življenju. Imena vseh predavateljic so slovenskemu občinstvu dobro znana, zato se nadejamo obilne udeležbe. Predavanja se vrše vsakokrat ob 18. Vstopnina 3 din, za dijakke 1 din.

Razstava »Teden slovenske ženske knjige« nam kaže slovensko delovanje naših žen v teku dobrih 90 let, to je od prvih skromnih leposlovnih prispevkov do današnjega dne. Danes imamo že samostojna leposlovna, vzgojna, filozofska, dela in prevode naših žen.

Krivicu bi delal našim pisateljicam, kdor bi dejal: malo je to, malo.

Pomislimi je treba, da so se za naše žensko odprle višje šole le po svetovni vojni in da so se do tedaj udeleževale kulturno skoro izključno le učiteljice. Če primerjamo kratko dobo ženskega kulturnega dela z razstavljenimi proizvodi, moramo priznati, da je naše žensko doseglo že prav lepe uspehe ter s temi dokazalo svoje sposobnosti. Razstava bo odprta do vključno 4. junija, tozadavna predavanja pa bodo še v ponedeljek 31. maja, ter 2. in 4. junija.

FILATELIJA

Nove znamke

Češkoslovaška: Izšle so nove časopisne znamke, in sicer po 2 vinarja rumenorjave, po 5 vinarjev svetlosinja, po 7 vinarjev opečnatorda, po 9 vinarjev zelena, po 10 vinarjev rdečerjava, po 12 vinarjev višnjeva, po 20 vinarjev temnozelenca, po 50 vinarjev rjava in 1 krono sinjezelena.

Izšle so tudi znamke v korist zaščite otroka, ki smo jih že napovedali. Serija obsega tri vrednote in sicer zeleno znamko za 50 vinarjev, rdečkasto po 1 krono ter modro po 2 kroni. Pri nižjih dveh vrednotah znaša pribitek po 50 vinarjev, pri višji pa 1 krono.

Angleška pošta v Maroku: Angleška znamki po 10 pennyjev v zelenosinji barvi je dobila pretisk »I. PESETA«.

Hongkong: Izšla je nova frankovna znamka po 2 centa v sivi barvi.

Libija: Za vzorčni velesejem v Tripolisu so izdali posebne znamke, in sicer so pretisnili spominske znamke za otvoritev ceste ob morju z napisom: »IX FIERA DI TRIPOLI«. Ta pretisk sta dobili frankovni znamki po 50 centesimov v rdeči barvi ter 1.25 lire sinja, in znamki za zračno pošto po 50 centesimov, vijoličasta, in 1 liro, siva. Celotna naklada teh spominskih znamk je znašala 15.000 serij. Prodajale so se samo dva dneva. Ker niso bile v na-

prej napovedane, so jih filatelisti kupili prav malo in je šel večji del na redna pisma, ki ne bodo prišla zbiralcem v roke. Tako utegnejo postati te znamke prav redke.

Litva: Frankovna znamka po 2 centa v oranžni barvi je bila izdana v manjšem formatu.

Mandžurija: Zaradi povišanja poštnih pristojbin je morala poštna uprava napraviti nekaj novih provizorijev. Na zeleno znamko po 2 fena je dala pretisk 2½ fena, na olivno po 4 fene 5 fenov in na oranžno rjavo po 12 fenov pretisk 13 fenov.

Nizozemska Indija: Nedavno smo poročali, da misli nizozemska poštna uprava izdati za svetovni kongres skavtov tudi posebne znamke za Indijo. Zdaj smo zvedeli, da sta izšli dve znamki, in sicer po 7½ centa temnozrjava ter 12½ centa svetlo rdeča.

Burma: Za uradno pošto so dobile pretisk »SERVICE« štiri frankovne znamke, in sicer: Zelena po ½ ana, čokoladna po 1 ana, vijoličasta po 2 ana in olivna po 3 ana.

Bhopal: Tudi tu sta dobili dve znamki pretisk »SERVICE« in sicer škratnordeča po 1½ ana ter višnjeva in rjava po 2 ana.

Angleška Somalija: Znamke po 1, 2 in 3 ane.

Cejlon: Znamke po 6, 9 in 20 centov.

Ciper: Znamke po ¾, 1½ ter 2½ piastra.

Cookovi otoki: Znamke po 1, 1½ ter 3 pennyje.

Dominicana: Znamke po 1, 1½ in 2 pennyja.

Anglija: Znamke po 1½ pennyja v rdečrjavi barvi.

Angleška pošta v Maroku: Znamke po 1½ pennyja, rdečerjava, s pretiskom »TANGIER«; s pretiskom »MOROCCO AGENCIES 15 centimes« na 1½ pennyja ter 15 Sentimos na 1½ pennyja.

Falklandski otoki: Znamke po ½, 1 ter 2½ pennyja.

Otočje Fidži: Znamke po 1, 2 in 3 pennyje.

Gambia: Znamke po 1, 1½ ter 3 pennyje.

Gbrailtar: Znamke po ½, 2 in 3 pennyje.

Otočje Gilberta in Ellice: Znamke po 1, 1½ ter 3 pennyje.

Zlata obala: Znamke po 1, 2 in 3 pennyje.

Grenada: Znamke po 1, 1½ ter 2½ pennyja.

Hongkong: Znamke po 4, 15 in 25 centov.

Jamaika: Znamke po 1, 1½ ter 2½ pennyja.

Juzozapadna Afrika: Večja serija znamk po ½, 1½, 2, 3, 4, 5, pennyjav ter 1 šiling in sicer v dveh variantah, z angleškim in holandskim napisom.

Južna Afrika: Znamke po ½, 1 1½, 3 pennyje ter 1 šiling, tudi z angleškim in holandskim napisom.

Južna Rodezija: Znamke po 1, 2, 3, in 6 pennyje.

Kajmanovo otočje: Znamke po ½, 1 ter 2½ pennyja.

Kanada: Znamka po 3 cente.

Kenija, Uganda in Tanganjika: Znamke po 5, 20 in 30 centov.

Leewardovo otočje: Znamke po 1, 1½ ter 2½ pennyja.

Malta: Znamke po ½, 1½ ter 2½ pennyja.

Mauritius: Znamke po 5, 12 in 20 centov.

Montrenat: Znamke po 1, 1½ ter 2½ pennyja.

Nauru: Znamke po 1½, 2½ pennyja ter 1 šiling.

Nove avstrijske dobrodelne znamke

Avstrijska poštna uprava se je odločila, da bo na letošnji seriji dobrodelnih znamk pokazala slike slavnih avstrijskih zdravnikov. V filatelističnih krogih zelo priljubljenim znamkam s slikami skladateljev, mest, vojskovodij, izumiteljev ter tehnikov, bo torej sledila še serija zdravnikov. Menda pa je bilo v Avstriji slavnih zdravnikov preveč, da bi spravili vse na eno samo serijo, čeprav bo letos serija povečana od šestih na devet znamk. Pravi jo da bodo na letošnjih znamkah imeli prostora samo zdravniki od druge polovice 18. do konca 19. stoletja, torej zdravniki od van Swieten do Billrotha in Nothnagela. Pomembni zdravniki sedanega stoletja bodo morali najbrž počakati še nekaj let, da bodo prišli na znamke. Kakor smo zvedeli, so osnutki za znamke že izdelani in jih poštna uprava izbira.

Pred kratkim je izšla znamka za materski dan. Nominala znaša kakor vsa leta doslej 24 grošev, barva pa je rjavoderja.

Tri spominske znamke za jubilej »Dunavske paroplovne družbe«, ki smo ji že napovedali, bodo izšle v začetku junija.

ANA JOB

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša nad vse ljubljena soproga, mati in teta, gospa

ANA JOB

v nedeljo 30. maja ob 2. v starosti 78 let po kratki bolezni za vedno zatisnila svoje trudne oči.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 31. maja ob 18. iz hiše žalosti na Tratah št. 3, na pokopališče v Rogoznici.

Maše zadušnica se bo darovala v torek 1. junija ob 7. v minoritski cerkvi.

PTUJ, 30. maja 1937.

ZALUJOČA RODBINA.

Vaclav Požar

ŠOLSKI UPRAVITELJ V ZAMEŠKI

danes, dne 30. maja 1937, po dolgi in mučni bolezni za vedno zapustil.

Pogreb nepozabnega bo v torek, dne 1. junija 1937, ob 4. uri iz mrtvašnice splošne bolnice v Ljubljani, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Zameško, dne 30. maja 1937.

ZALUJOČE RODBINE:

Požar, Štrbenk, Gruden, Šilovinc.